روزاني
سنڌيار
سکر
ايڊيٽر: اعجاز مهر
Daily SINDHYAR Sukkur
www.dailysindhyar.com
(جلد 02) ڇنڇر 15 جولاءِ 2023 ع بمطابق 26 ذوالحج 1444هه (قيمت 05 روپيا) شمارو 49

افغانستان ۾ ٽي ٽي پي جي ٺڪاڻن تي ڳڻتي، حملا برداشت جوڳا ناهن، ڀرپور جواب ڏينداسين: آءِ ايس پي آر

هٿياربند فوجن کي افغانستان ۾ ڪالعدم ٽي ٽي پي جي محفوظ ٺڪاڻن تي ڳڻتي آهي : جنرل عاصم منير

هٿياربند فوجن افغانستان مان ٽي ٽي پي جي دهشتگرد ڪارروائين ۽ افغانستان ۾ ڪالعدم ٽي ٽي پي جي محفوظ پناهه گاهن تي ڳڻتي جو اظهار ڪيو آهي

اميد هئي ته عبوري افغان حڪومت پنهنجي سرزمين دهشتگردي لاءِ استعمال ٿيڻ کان روڪيندي

پاڪستان ۾ دهشتگردي جي واقعن ۾ افغان شهرين جو ملوث هجڻ برداشت جوڳو ناهي

پاڪ فوج دهشتگردن خلاف ڪارروائيون جاري رکندي ۽ دهشتگردي جي لعنت کي پاڙئون پٽيندا سين

آرمي چيف جنرل عاصم منير کي ڪوئيٽا گيريزن جي دوري جي موقعي تي ژوب ۾ ٿينڊڙ دهشتگرد حملي تي بريفنگ ڏني وئي

راولپنڊي (م ڊ) آرمي چيف جنرل عاصم منير ڪوئيٽا گيريزن جو دورو ڪيو جتي پنهنجي خطاب ۾ هن چيو ته دهشتگردن خلاف بنا فرق آپريشن جاري رهندو، آرمي چيف جنرل عاصم منير کي ڪوئيٽا گيريزن جي دوري جي موقعي تي ژوب ۾ ٿيندڙ دهشتگرد حملي تي بريفنگ ڏني وئي، آرمي چيف حملي ۾ زخمي اهلڪارن جي عيادت ڪئي ۽ شهيد جوانن کي ڀيٽا پيش ڪئي، آءِ ايس پي آر طرفان جاري /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 05

پاڪستان جي ڏيوالت ٿيڻ جو خطرو مڪمل طور ٽري ويو: شهباز شريف

پاڪستان ۽ چين وچ ۾ پراڻا لاڳاپا آهن، چشمه نيوڪليئر پاور پلانٽ ٻنهي ملڪن جي گڏيل سهڪار جي عڪاسي آهي

پروپيگنڊا ڪئي وئي ته پاڪستان جو ڏيوالو ٿي رهيو آهي پر ڏکئي وقت ۾ دوست ملڪن سهڪار ڪيو، سهڪار جي ڪهاڻي چين جي مدد بنا اڻ پوري آهي

ڏکئي وقت ۾ چين 5 ارب ڊالرن جو قرض رول اوور ڪيو، عظيم دوست جي ڏکئي وقت ۾ مدد ڪڏهن نه وساريندا سين

اسان جي حڪومت ختم ٿيڻ ۾ باقي هڪ مهينو بچيو آهي، هنرمند ماڻهن کي پرڏيهه موڪلڻ سان تجارتي خسارو گهٽائي سگهجي ٿو

پاڪستان کي مختلف قسم جا چئلينج درپيش آهن، پاڪستان کي لاڳيتو سڌارن جي ضرورت پوندي، آءِ ايم ايف پاڪستان سان هميشه گڏجي ڪم ڪرڻ لاءِ تيار آهي

مياڻوالي (م ڊ) وزيراعظم شهباز شريف چيو آهي ته پاڪستان جي ڏيوالت ٿيڻ جو خطرو مڪمل طور ٽري ويو، آءِ ايم ايف پروگرام جي منظوري سان معيشت بهتري ڏانهن گامزن آهي، وزيراعظم شهباز شريف مياڻوالي ۾ چشما پاور پلانٽ منصوبي جي پيڙهه جو پٿر رکڻ واري تقريب کي خطاب ڪندي چيو ته افواهه پکيڙيا ويا ته پاڪستان ڏيوالت ڪندو، ملڪ کي ڏيوالت ڪرڻ لاءِ مخالفن جون ڪوششون/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 09

مياڻوالي: وزيراعظم شهباز شريف چشما پاور پلانٽ منصوبي جي پيڙهه جو پٿر رکڻ واري تقريب کي خطاب ڪندي

ڍاٻيجي اسپيشل اڪنامڪ زون منصوبو 10 سالن لاءِ ٽيڪس فري قرار

ڍاٻيجي اسپيشل اڪنامڪ زون پاڪ چين اقتصادي راهداري جو ترجيحي منصوبو آهي: شرجيل ميمڻ

سنڌ جو وڏو وزير صوبي ۾ سيڙپڪاري جا موقعا اجاگر ڪرڻ لاءِ پڻ پروگرام ڪري رهيو

ملڪ ۾ معاشي ترقي لاءِ ضروري آهي ته اسان پنهنجي ملڪ ۾ سيڙپڪاري جي موقعن کي هٿي ڏيون

ڪراچي: سنڌ سماءِ وارو صوبائي وزير شرجيل ميمڻ تقريب کي خطاب ڪري رهيو آهي

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ جي اطلاعات، ٽرانسپورٽ ۽ ماس ٽرانزٽ واري صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 03

سڄ 3 ڏينهن ڪعبت الله جي مٿان هوندو، قبلي جو رُخ جاچڻ جو بهترين موقعو

ڪراچي (م ڊ) فلڪياتي ماهرن جو چوڻ آهي ته سڄ ايندڙ 3 ڏينهن ڪعبت الله جي مٿان هوندو، جنهن /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 02

آبادي ۾ واڌ تي ضابطي لاءِ گڏيل حڪمت عملي جي ضرورت آهي :چيف جسٽس

رياست جي ذميواري آهي ته ماءُ ۽ ٻار جي سار سنڀال ڪري، آبادي ڪنٽرول ڪرڻ لاءِ تعليم جي تمام گهڻي ضرورت آهي

اسلام خاندان جي رشتي کي مضبوط بڻائي ٿو، پاڪستان جو عوام به هڪ خوشحال خاندان جيان هجڻ گهرجي

ايران ۽ بنگلاديش پنهنجي وسيلن بابت گهڻا محتاط آهن، آبادي ۾ واڌ تي ضابطي لاءِ اسان کي گڏيل حڪمت عملي جي ضرورت آهي

اسلام آباد (م ڊ) چيف جسٽس آف پاڪستان جسٽس عمر عطا بنديال چيو آهي ته آبادي ۾ واڌ تي ضابطي لاءِ گڏيل حڪمت عملي جي ضرورت آهي، سپريم ڪورٽ ۾ آبادي ۽ وسيلن بابت ڪانفرنس سان خطاب ڪندي چيف جسٽس/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 06

اسلام آباد: چيف جسٽس آف پاڪستان جسٽس عمر عطا بنديال تقريب کي خطاب ڪري رهيو آهي

لاڏاڻي جي 5 مهينن ڪانپوءِ پرويز مشرف جي درخواست سپريم ڪورٽ ۾ ٻڌڻي لاءِ مقرر

اسلام آباد (م ڊ) اڳوڻي صدر جنرل رٽائرڊ پرويز مشرف طرفان 10 سال اڳ داخل ڪيل اپيل سندس لاڏاڻي جي 5 مهينن ڪانپوءِ سپريم ڪورٽ ۾ ٻڌڻي لاءِ مقرر ٿي وئي، اڳوڻي صدر جنرل رٽائرڊ پرويز مشرف 2013 ۾ پنهنجا نامزدگي ڪاغذ رد ٿيڻ خلاف سپريم ڪورٽ ۾ اپيل داخل ڪرائي هئي، پرويز مشرف جي نامزدگي/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 07

ايس پي ايل ۾ سنڌ جي پٽ تي پيل ۽ نظرانداز ٿيل علائقن جي نوجوان ڪرڪيٽرن کي موقعو ڏنو ويندو: ناصر شاهه

ايس پي ايل شروع ٿيڻ کان اڳ ئي سنڌ سميت سڄي پاڪستان ۾ ڪرڪيٽ جي مداحن جو ڌيان ڇڪائڻ ۾ ڪامياب ٿي ويو آهي

شاهد آفريدي ۽ عبدالرزاق سميت ٻين سينيئر رانديگرن جي حمايت ۽ شفقت ملندي ته سندس حوصلا افزائي ٿيندي

سردار محمد بخش مهر جيڪو صوبائي رانديگرن وارو وزير پڻ رهي چڪو آهي، پاڻ به هڪ سٺو ڪرڪيٽر هو

ڪراچي (رپورٽر) مڪاني ۽ پبلڪ هيلٿ انجنيئرنگ اينڊ هائوسنگ ٽائون پلاننگ واري کاتن جي صوبائي وزير سيد ناصر حسين شاهه چيو آهي ته سنڌ پريميئر ليگ صوبي جي نوجوان ڪرڪيٽرن جي صلاحيتن کي اجاگر ڪرڻ ۽ کين اڳتي وڌڻ جا موقعا فراهم ڪرڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪندي، اهڙن خيالن جو اظهار هن اڄ سنڌ اسيمبلي جي آڊيٽوريم ۾ سنڌ پريميئر ليگ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 04

ڪراچي: صوبائي وزير سيد ناصر حسين شاهه تقريب کي خطاب ڪري رهيو آهي

روسي صدر يوڪرين ۾ جنگ هارائي ويو آهي: آمريڪي صدر

ولاديمير پيوٽن جنگ هارائي ويو، هن لاءِ يوڪرين ۾ جنگ کٽڻ ناممڪن آهي

يوڪرين جي بحران جي پس منظر ۾ روسي جي ايٽمي هٿيارن جي استعمال جو امڪان ناهي

يوڪرين نيٽو ۾ شامل ٿي ويندو، روسي صدر پيوٽن آخرڪار فيصلو ڪندو ته جنگ جاري رکڻ روس جي مفاد ۾ ناهي

واشنگٽن (م ڊ) آمريڪي صدر جو بائيڊن چيو آهي ته روسي صدر ولاديمير پيوٽن يوڪرين ۾ جنگ هارائي ويو آهي، هن وقت ماسڪو وسيلن جي کوٽ ۽ معاشي مسئلن کي منهن ڏئي رهيو آهي، نورڊڪ ملڪن جي اڳواڻن سان ڳالهه ٻولهه بعد /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 08

آمريڪي صدر جو بائيڊن تقريب کي خطاب ڪندي

نيپرا ڪراچي لاءِ بجلي مهانگي ڪري ڇڏي

مهانگائي جي ستايل عوام کي بجلي جو هڪ ٻيو جهٽڪو لڳي ويو

اها واڌ مئي جي ماهوار فيول ايڊجسٽمينٽ جي مد ۾ ڪئي وئي

اسلام آباد (م ڊ) مهانگائي جي ستايل عوام کي بجلي جو هڪ ٻيو جهٽڪو لڳي ويو. نيپرا ڪراچي لاءِ بجلي مهانگي ڪري ڇڏي آهي. نيشنل اليڪٽرڪ پاور ريگيوليٽري اٿارٽي (نيپرا) ڪراچي لاءِ بجلي هڪ رپيو 44 پئسا في يونٽ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 11

چونڊون ڪرائڻ جي ضرورت ئي ناهي، ڪٿا ڪيرايو : سائره بانو

جهنگ جو به قانون آهي، شينهن جو پيٽ ڀرجي ويندو آ ته شڪار ناهي ڪندو

هتي ائين ناهي، ڪنهن کي خبر ناهي ته اسان ڪهڙي پاسي وڃي رهيا آهيون

اسلام آباد (م ڊ) گرينڊ ڊيموڪريٽڪ الائنس جي قومي اسيمبلي ميمبر سائرا بانو چيو آهي ته چونڊون ڪرائڻ جي ضرورت ئي ناهي، ڪٿا ڪيرايو/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 10

9 مئي واقعا، تحريڪ انصاف چيئرمين ٻئين پيرو جي آءِ ٽي ۾ پيش، مطمئن ڪندڙ جواب نه ڏئي سگهيو

تحريڪ انصاف چيئرمين جي آءِ ٽي سامهون پيش ٿيڻ ڪانپوءِ واپس روانو ٿي ويو

جي آءِ ٽي تحريڪ انصاف چيئرمين کان 45 منٽن تائين پڇا ڳاڇا ڪئي، ڪائنس 9 مئي واقعن بابت سوال ڪيا ويا

پي ٽي آءِ چيئرمين جا جواب ۽ بيان جاچ رڪارڊ جو حصو بڻايا ويا : ذريعا

لاهور (م ڊ) تحريڪ انصاف چيئرمين جي آءِ ٽي سامهون پيش ٿيڻ ڪانپوءِ واپس روانو ٿي ويو، تحريڪ انصاف چيئرمين 9 مئي واقعن جي جاچ ڪندڙ جي آءِ ٽي سامهون ٻئين پيرو پيش ٿيو، ان موقعي تي قانوني ٽيم به ساڻس گڏ هئي، /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 16

نيپرا ايڪٽ ۾ ترميمن تي صوبن کي خدشا آهن: امتياز شيخ

نيپرا ايڪٽ ۾ آرڊيننس ذريعي ترميمن تي صوبن کي سخت خدشا آهن

صوبن جي خدشن کي دور ڪرڻ ڪانسواءِ تجويز ڪيل آرڊيننس ناقابل قبول آهي

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ جي توانائي واري وزير امتياز شيخ جو نيپرا ايڪٽ ۾ تجويز ڪيل آرڊيننس تي رد عمل چيو آهي ته نيپرا ايڪٽ ۾ ترميمي آرڊيننس/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 14

ڪراچي: ناڻي واري وفاقي وزير اسحاق ڊار جي صدارت هيٺ اجلاس ٿي رهيو آهي

اسيمبليون ٽوڙڻ بدران مدو پورو ڪرڻ گهرجي، ڪجهه ڏينهن اڳ اسيمبليون ٽوڙڻ سان سٺو پيغام نه ويندو: نيئر بخاري

اسيمبلي ميمبرن 13 آگسٽ 2018 تي حلف کنيو هو، ان حساب سان جڏهن 5 سال پورا ٿيندا ته چونڊون ٿينديون

30 ڏينهن وڌيڪ حاصل ڪرڻ لاءِ اسيمبليون ٽوڙڻ سان فرق نه پوندو، نگران حڪومت جو فيصلو وزيراعظم ۽ اپوزيشن ليڊر گڏجي ڪندا

جيڪڏهن ڪنهن نالي تي اتفاق نه ٿي سگهيو ته پارلياماني ڪميٽي ڏسندي

اسلام آباد (م ڊ) پ پ جي سيڪريٽري جنرل نيئر حسين بخاري جو چوڻ بابت اهم بيان اچي ويو، پنهنجي بيان ۾ نيئر بخاري چيو ته اسيمبليون ٽوڙڻ بدران مدو پورو ڪرڻ گهرجي، ڪجهه ڏينهن اڳ اسيمبليون ٽوڙڻ سان سٺو پيغام /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 12

صوبائي وزير گيان چند ايسراڻي جي صدارت هيٺ نان مسلم ويلفيئر ڪميٽي جو اجلاس ٿي گذريو

اقليتي معاملن واري صوبائي وزير ٻاران هيلاج ماتا جي پانڌيئڙن جي لاءِ بس سروس جي حتمي منظوري

عمرڪوٽ ۽ ٿرپارڪر ۾ هندوئن جي اڪثريت هئڻ جيڪري ٻنهين ضلعن مان اضافي بسون هلائڻ جو فيصلو

ضلعي سطح تي ڪميٽيون قائم ،پوري صوبي جي هر ضلعي مان پانڌيئڙن جي بس سروس هلائي ويندي: گيانچند

ڪراچي: صوبائي وزير گيان چند ايسراڻي جي صدارت هيٺ نان مسلم ويلفيئر ڪميٽي جو اجلاس ٿي رهيو آهي

ڪراچي (رپورٽر) نان مسلم ويلفيئر ڪميٽي جو اجلاس چيئرمين ۽ سنڌ جي اقليتي معاملن واري صوبائي وزير گيان چند ايسراڻي جي صدارت/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 15

اسان جا مخبر روسي صدر سان گڏ وينا آهن، خبر آهي ته ڇا ٿي رهيو آهي ۽ ٿيندو: يوڪرين

ڪيف (م ڊ) يوڪريني ڳجهي اداري جي سربراهه ميجر جنرل ڪائرائيلو بدانوف دعويٰ ڪئي/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 18

آءِ ايم ايف پاڪستان لاءِ مستحڪم پاليسي تي عملدرآمد اُٽر قرار ڏئي ڇڏيو

پاڪستان لاءِ نئون پروگرام معيشت کي مستحڪم ڪرڻ لاءِ اختيارين جي ڪوشش کي سهارو ڏيندو: آءِ ايم ايف جي ترجمان جولي ڪوزيڪ

آءِ ايم ايف پروگرام جي ڪاميابي لاءِ اهو انتهائي ضروري آهي ته پاڪستان مستحڪم پاليسي تي عملدرآمد ڪري

پاڪستان جي اسٽرڪچرل چئلينجن کي حل ڪرڻ لاءِ انهن سڌارن تي عملدرآمد جاري رکڻو پوندو

واشنگٽن (م ڊ) آءِ ايم ايف پاڪستان لاءِ ايندڙ مهينن ۾ مستحڪم پاليسي تي عملدرآمد اُٽر قرار ڏئي ڇڏيو واشنگٽن ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي آءِ ايم ايف جي ترجمان جولي ڪوزيڪ چيو ته پاڪستان لاءِ نئون پروگرام معيشت کي مستحڪم/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 13

"نتيجن لاءِ تيار ٿي وڃ" حريم شاهه شهزاد اڪبر جي گولا ۾ لنڊن پهچي وئي

ڪراچي (م ڊ) ٽڪ ٽاڪر حريم شاهه پي ٽي آءِ جي دور ۾ احتساب واري صلاحڪار جي عهدي تي ڪم ڪندڙ شهزاد اڪبر جي ڳولا ۾ لنڊن پهچي وئي، هڪ انٽرويو ۾ حريم شاهه چيو ته شهزاد اڪبر ڀڄوڙو آهي، هن منهنجي زندگي تباهه ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي ۽ هاڻ پاڻ لنڊن اچي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 17

واشنگٽن: آءِ ايم ايف جي ترجمان جولي ڪوزيڪ پريس ڪانفرنس ڪري رهي آهي

سنڌ ۾ چوماسي برساتن جو نئون سلسلو اچڻ جي اڳڪٿي

20 کان 22 جولاءِ دوران چوماسي برساتن جو نئون سسلسو سنڌ تي اثرانداز ٿي سگهي ٿو

برساتن جو نئون سلسلو نار بنگال کان پاڪستان ۾ داخل ٿيندو : موسميات کاتو

ڪراچي (م ڊ) موسميات کاتي ايندڙ هفتي کان سنڌ ۾ چوماسي جو نئون سسٽم اثرانداز ٿيڻ جي اڳڪٿي ڪري ڇڏي، موسميات کاتي موجب 20 /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 19

گهڻا ملڪ تعليم ۽ صحت بدران قرضن جو وياج ڀرڻ ۾ پورا آهن: گڏيل قومون

ڪورونا وبا ۽ يوڪرين جنگ سڄي دنيا ۾ 165 ملين ماڻهن کي غربت ڏانهن ڌڪي ڇڏيو آهي

قرض جي ادائگي کي سماجي خرچن جي مالي مدد ۽ معيشت جي ناڪاري اثرن جو مقابلو ڪرڻ ڏانهن موڙيو وڃي

اهڙن ماڻهن جي روز جي آمدني تمام گهٽ آهي جڏهن ته 90 ملين ماڻهو وڌيڪ غربت جي لڪير کان هيٺ اچي ويندا

جنيوا (م ڊ) گڏيل قومن جي هڪ ماتحت اداري جي رپورٽ ۾ انڪشاف ڪيو ويو آهي ته ڪورونا وبا ۽ يوڪرين جنگ سڄي دنيا ۾ 165 ملين ماڻهن کي غربت ڏانهن ڌڪي ڇڏيو آهي. گڏيل قومن جي رپورٽ ۾ وڌيڪ انڪشاف ڪيو ويو آهي ته /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 20

9 مئي جي ماسٽرمائينڊ کي به ڪٽهڙي ۾ آندو ويندو: راڻا ثناءَ الله

مسلم ليگ ن پنجاب ۾ چونڊ عمل کي ڀرپور طريقي سان اڳتي وڌائيندي

ن ليگ سمورن صوبائي ۽ قومي اسيمبلي جي تڪن تي پنهنجا اميدوار بيهاريندي

وفاقي گهرو وزير راڻا ثناءَ الله

لاهور (مانيٽرنگ ڊيسڪ) وفاقي گهرو وزير راڻا ثناءَ الله چيو آهي ته 9 مئي جي ماسٽر مائينڊ کي به ڪٽهڙي ۾ آندو ويندو، لاهور ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي راڻا ثناءَ الله چيو ته جنهن چيو ته مري ويندس، هو ڊائلاگ نه ڪندو، ان شخص سان ڪا به ڳالهه ٻولهه نه ٿي ٿي سگهي، 9 مئي جي واقعن ۾ ملوث ماڻهن کي رڳوان ڪري آزاد نه ٿو ڪري سگهجي جو انهن کي ڪرڻو آهي، چونڊون وڙهندو، ڪنهن سان به چونڊ اتحاد نه ڪندو، هن چيو ته مسلم ليگ ن پنجاب ۾ باقاعدگي/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 21

پير صاحب ڀوڏ متاثرن جي معاملي تي ڳالهائڻ کان منع ڪيو آهي: ڊي سي سانگهڙ جو منطق

سائرا بانو جي صدارت هيٺ غربت جي خاتمي بابت قومي اسيمبلي جي اسٽينڊنگ ڪميٽي جو اجلاس ٿيو

ڪميٽي کي بريفنگ ۾ ٻڌايو ويو ته 25.3 ارب رپيا پي ڊي ايم اي، 3.71 ارب سڌي ريٽ فنانس ڊويزن ڏنا

اسلام آباد (م ڊ) اسٽينڊنگ ڪميٽي جي چيئرپرسن سائرا بانو انڪشاف ڪيو آهي ته ٻوڏ متاثرن جي امداد جي حوالي سان ڊپٽي ڪمشنر سانگهڙ کان سوال ڪيو ته هن چيو پير صاحب ڳالهائڻ کان منع ڪيو آهي، سائرا بانو جي صدارت /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 26

ڪراچي: دبئي مان ايندڙ نوجوان جي قتل ڪيس ۾ ڊي ايس پي گرفتار

منگهي پير ۾ شهري جي قتل ڪيس ۾ اينٽي وهيڪل لفٽنگ سيل جي ڊي ايس پي قمر احمد کي گرفتار ڪيو ويو

ڊي ايس پي جي گرفتاري سان گڏ ئي پوليس موبائل به برآمد ڪئي وئي آهي : ڊي آءِ جي فدا مستوئي

ڪيس ۾ ملوث اي ايس آءِ ۽ ٻيا پوليس اهلڪار فرار آهن، جن جي گرفتاري لاءِ ڇاپا هنيا پيا وڃن

ڪراچي (م ڊ) پوليس دبئي کان ايندڙ شهري جي قتل ۾ ڊي ايس پي کي گرفتار ڪري ورتو ڊي آءِ جي ويسٽ موجب ڪراچي جي علائقي منگهي پير ۾ شهري جي قتل ڪيس ۾ اينٽي وهيڪل لفٽنگ سيل جي ڊي ايس پي قمر احمد کي گرفتار ڪيو ويو آهي. ڊي آءِ جي فدا مستوئي ٻڌايو ته ڊي ايس پي جي گرفتاري سان گڏ ئي پوليس موبائل به برآمد ڪئي وئي آهي. جڏهن ته ڪيس /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 22

لاڙڪاڻي ۾ روڊ حادثو، هڪ ئي خاندان جا 4 ڄڻا فوت

فوتين ۾ منظور، سندس پيڻ منظوران، پٽ يوسف ۽ هڪ تازو ڄاول ٻار شامل

فوتي لاڙڪاڻي مان دوا وٺي ڳوٺ الله ڏنو سيلرو وڃي رهيا هئا ته حادثو پيش آيو

لاڙڪاڻو (رپورٽر) لاڙڪاڻي پرسان روڊ حادثي ۾ هڪ ئي خاندان جا چار ڄڻا اجل جو شڪار ٿي ويا. لاڙڪاڻي ۾ انڊس هاءِ وي تي وسند شاخ ويجهو /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 24

متحده پاران رعنا انصار کي سنڌ اسيمبلي ۾ اپوزيشن ليڊر لاءِ نامزد ڪرڻ جو اعلان

جمهوريت جي گاڏي قائدِ ايوان ۽ اپوزيشن ليڊر جي مشورن سان اڳتي وڌندي آهي :فاروق ستار

مُدو پورو ٿيڻ وارو آهي، پر خبر پئي ته اپوزيشن ليڊر دستياب ئي ناهي

اي سو ڏو ٻين پارٽين سان به رابطا ڪنداسين، سنڌ کي پيپلزپارٽي ورهايو آهي

ڪراچي (م ڊ) متحده پاران رعنا انصار کي سنڌ اسيمبلي ۾ اپوزيشن ليڊر لاءِ نامزد ڪرڻ جو اعلان فاروق ستار چيو آهي ته جمهوريت جي گاڏي قائدِ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 25

ايم ڪيو ايم پاڪستان اڳواڻ فاروق ستار

ايف آءِ اي سائبر ڪرائم سرڪل آن لائين لون ڪمپنين خلاف ڪارروائيون تيز ڪري ڇڏيون

سيدپور روڊ تي آن لائين لون ايپس جي آفيسن تي ڇاپا هڻي رڪارڊ قبضي ۾ ورتو ويو ۽ ٽن آفيسن کي سيل ڪيو ويو: ايف آءِ اي

بليڪ ميلنگ ۾ ملوث آن لائين لون ايپس جي 9 جوابدارن کي گرفتار ڪري انهن خلاف ڪيس داخل ڪيو ويو آهي

آن لائين ڪمپني ۾ مختلف سيڪشن ٺهيل هئا، متاثر شهرين جي دوستن ۽ سنڌن مائٽن کي ڪالز ڪندا هئا سين

راولپنڊي (مانيٽرنگ ڊيسڪ) ايف آءِ اي سائبر ڪرائم سرڪل آن لائين لون ڪمپنين خلاف ڪارروائيون تيز ڪري ڇڏيون. ايف آءِ اي موجب سيدپور روڊ تي آن لائين لون ايپس جي آفيسن تي ڇاپا هڻي رڪارڊ قبضي ۾ ورتو ويو ۽ ٽن آفيسن کي سيل ڪيو ويو ايف آءِ اي موجب بليڪ ميلنگ ۾ ملوث آن لائين لون ايپس جي 9 جوابدارن کي گرفتار ڪري انهن خلاف ڪيس داخل /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 23

اسلام آباد: قومي اسيمبلي جو اسپيڪر راجا پرويز اشرف تقريب کي خطاب ڪري رهيو آهي

فارمولي وارو کير ڊاڪٽر جي نسخي تي وڪرو ٿيندو، بل منظور

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ اسيمبلي پروٽيڪشن اينڊ پروموشن آف بريسٽ فيڊنگ اينڊ ينگ چلڊرن نيوٽريشن بل منظور ڪري ورتو پارلياماني سيڪريٽري صحت قاسم سومرو چيو ته نئين قانون موجب فارمولا کير رڳو فارميسي ۽ مقرر ڪيل دڪانن تي ملندو، جڏهن ته صوبي ۾ فارمولا کير رڳو ڊاڪٽر جي نسخي تي وڪرو ٿي سگهندو/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 31

سنڌ ۾ بدامني ۽ لاقانونيت جو راڄ قائم آهي: ڊاڪٽر قادر مگسي

حڪمران عوام مٿان ٽيڪس جا بار وجهڻ جي بدران عوام دوست معاشي پلان جوڙين

حڪومت ۽ ڪامورن جا سرڪاري خرچن بادشاهي زندگيون گذارين پيا

حيدرآباد (رپورٽر) حيدرآباد ۾ مگسي هائوس تي چيئرمين ڊاڪٽر قادر مگسي جي صدارت هيٺ سنڌ ترقي پسند پارٽي جي سينٽرل ايگزيڪيوٽو /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 28

پاڪستان کي ايل اين جي جي خريداري لاءِ مهانگيون ٻوليون وصول

پاڪستان 3 ايل اين جي ڪارگوز لاءِ ٻوليون طلب ڪيون هيون

ٻوليون جمع ڪرائڻ جي آخري تاريخ 14 جولاءِ هئي، ٻوليون اوپن ڪيون ويون

اسلام آباد (م ڊ) پاڪستان کي ايل اين جي جي خريداري لاءِ مهانگيون ٻوليون وصول ٿيون آهن. پاڪستان ايل اين جي لميٽيڊ ذريعن موجب پاڪستان 3 ايل اين جي ڪارگوز لاءِ ٻوليون طلب ڪيون هيون، ٻوليون جمع ڪرائڻ جي آخري /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 29

ڪراچي رهائش جي اعتبار سان دنيا جي بدترين شهرن ۾ شامل

عالمي درجہ بندي ۾ ڪراچي 173 شهرن ۾ 169 هين نمبر تي آهي : دي اڪانومسٽ انٽيليجنس يونٽ

درجہ بندي ۾ ڪراچي کان هيٺ رڳو 4 شهر آهن جن ۾ لاگوس، الجزيره، طرابلس ۽ دمشق شامل آهن

ڪراچي (م ڊ) پاڪستان جي سڀ کان وڏي شهر ڪراچي جي ڳڻپ رهڻ جي اعتبار سان دنيا جي بدترين شهرن ۾ ٿئي ٿي دي اڪانومسٽ انٽيليجنس /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 27

نيو ڪراچي جي بشير چوڪ وٽ هٿياربندن جي فائرنگ ۾ خيرپور واسي نوجوان مارجي ويو

تاڙ ۾ ويٺل 2 موٽرسائيڪل سوار هٿياربندن فرمان علي کي گولي هڻي قتل ڪيو

ڪراچي ۾ مريض عورت کي اسپتال کڻي آيل ٽنڊو آدم واسي نوجوان سيڪيورٽي گارڊ جي فائرنگ ۾ مارجي ويو

ڪراچي (م ڊ) نيو ڪراچي جي بشير چوڪ وٽ هٿياربندن جي فائرنگ ۾ خيرپور واسي نوجوان مارجي ويو، پوليس موجب تاڙ ۾ ويٺل 2 موٽرسائيڪل سوار هٿياربندن فرمان علي کي گولي هڻي قتل ڪيو پوليس موجب واقعو ٽارگيٽ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 30

ڪشمور ۾ وڌندڙ بدامني ۽ غوٿپور ۾ گهرن ۾ گهڙي ڌاڙا هڻڻ خلاف هندو پنچايت پاران احتجاج

گهرن ۾ گهڙي ڌاڙا هڻڻ واري عمل خلاف هندو پنچايت جي اڳواڻ مکي سريش لال جي اڳواڻي ۾ ريلي

برادري جي ماڻهن شهر جي مندر چوڪ کان شهر جي مکيه بس اڏي تائين احتجاجي ريلي ڪڍي ڌرڻو هنيو

علائقي جا چونڊيل ممبر داد رسي ڪن تا وڃون ته ڪيڏانهن وڃون نه عورتون محفوظ آهن نه ڪاروبار: اڳواڻ

غوٿپور (عبدالنبي ملڪ) غوٿپور ضلعي ڪشمور ۾ وڌندڙ بدامني ۽ غوٿپور شهر ۾ ڪيترن ئي ڏينهن کان لاڳيتو ٿيل وارداتن واري واقعن ۽ تازو هندو برادري جي گهرن ۾ گهڙي ڌاڙا هڻڻ واري عمل خلاف هندو پنچايت جي اڳواڻ مکي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 01

غوٿپور: وڌندڙ بدامني خلاف هندو پنچائت پاران احتجاج ڪيو پيو وڃي

سکر يونين آف جنرلسٽس جي
وفد پاران مظفر حسين چارڻ
سان پيءُ جي وفات تي تعزيت

سکر(بيورو رپورٽ)سکر يونين آف جنرلسٽس جي وفد صدر امداد بوزدار، جنرل سيڪريٽري سيد احقر رضوي، نائب صدر خالد حسين ڀانبڻ، ڪاشف قلبرتو ۽ گهوٽڪي يونين آف جرنلسٽس جي جنرل سيڪريٽري تاج محمد تانوري جي اڳواڻي ۾ گهوٽڪي ضلعي جي يونٽ اوٻاوڙو يونين آف جنرلسٽس جي جنرل سيڪريٽري /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 02

سرحد ۾ ٽي ٽين ڪرڪيٽ جو آغاز، 7 ٽيمن ۾ سخت مقابلو،ساڃاهه وندن پاران شرڪت

ستن ٽيمن وچ ۾ سخت مقابلو ٿي پيو، فائنل ڪرڪيٽ جانباز ۽ بهادر ٽيمن وچ ۾ مقابلو ٿي پيو

فاتح ٽيم کي ڪپ ۽ انعامي ٽرافيون ڏنيون ويون، نوجوانن کي راندين لاءِ گرائونڊ فراهم ڪيو وڃي: مطالبو

سرحد(غلام عباس مهر) سرحد ۾ ٽي ٽين ڪرڪيٽ جو آغاز 7 ٽيمن ۾ سخت مقابلو، فائنل جي فاتح ٽيم کي ڪپ ۽ انعامي ٽرافيون ڏنيون ويون، نوجوانن کي راندين لاءِ گرائونڊ فراهم ڪيو وڃي: چيف احمد علي ملڪ، خبرموجب سرحد ۾ ٽي ٽين ڪرڪيٽ جو آغاز ٿي چڪو آهي شهر جي نوجوان ڪرڪيٽرن جي ستن ٽيمن وچ ۾ سخت مقابلو ٿي پيو، فائنل ڪرڪيٽ جانباز ۽/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 03

ايس ايس پي دادو جي اڳواڻيءَ ۾ پوليس جو ڪچي ۾ سرچ آپريشن،شڪي ماڻهن کان جاچ

آپريشن ڪي ڏيان ۾ رکندي ڏوهارين جي پروارن ضلعن ڏانهن منتقلي جو خدشو ظاهر ڪيو ويو آهي

ايس ايڇ اوز سميت پوليس جي وڏي نفري جديد اسلحي ۽ بڪتربند گاڏين سان جهاڙو آپريشن ۾ حصو ورتو

ڪچي ڪي ڏوهارين جي آماجگاهه ٿيڻ کان روڪڻ آهي، آپريشن دوران گهربل جوابدار هٿ اچي نه سگهيا آهن:ذريعا

دادو(رپورٽ عزيزالله خاصخيلي) ايس ايس پي دادو جي اڳواڻيءَ ۾ [illegible] /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 04

پيپلزپارٽي هميشه
جمهوريت لاءِ قربانيون
ڏنيون آهن: مشتاق سرهيو

[illegible] /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 05

دادو: ايس ايس پي جي اڳواڻي ۾ ڪچي ۾ ڏوهارين خلاف آپريشن ڪيو پيو وڃي

ٺٽون ديرو پرسان روڊ حادثو هڪ تازو جاول ٻار سميت 4 ڄڻا فوت

لاڙڪاڻو روڊ تي وسند شاخ وٽان انڊس هاءِ وي تي ٽرڪ موٽر سائيڪل کي ٽڪر هنيو

منظور خاتون زال گل محمد سيلرو، محمد يوسف ولد گل محمد سيلرو ۽ ٽن ڏينهن جو ٻارڙو فوت

ضلعي ڪائونسل چيئرمين اعجاز احمد لغاري ٺٽون ديرو اسپتال پهچي فوتين جي وارثن سان ملاقات ڪئي

ٺٽون ديرو (شاد محمود پٽو) ٺٽون ديرو پرسان روڊ حادثو هڪ تازو جاول ٻار سميت 4 ڄڻا فوت، رتوديرو _ لاڙڪاڻو روڊ تي وسند شاخ وٽان انڊس هاءِ وي تي ٽرڪ جو موٽر سائيڪل کي ٽڪر جنهن جي نتيجي ۾ موٽرسائيڪل سوار ڳوٺ الله ڏنو سيلرو رهواسي چاڪر علي ولد فضل محمد سيلرو ،سندس سس مائي منظور خاتون زال گل محمد سيلرو، محمد يوسف ولد گل محمد سيلرو/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 06

محرم الحرام اسان کي صبر ۽ ڀائيچارو قائم رکڻ جي تلقين ڪري ٿو: ڊي سي نوشهروفيروز

محرم الحرام ۾ امن وامان برقرار رکڻ سيني مذهبي جماعتن ۽ انتظاميه جي گڏيل ذميواري آهي

محرم دوران امن و امان برقرار رکڻ ۽ ٻين انتظامن جي سلسلي ۾ گهرايل اجلاس جي صدارت ۾ ڳالهيون

ڊي سي اجلاس ۾ شريڪ علمائي ڪرام شهرن ۾ گندگي، لوڊ شيڊنگ ۽ ناجائز قبضن جون شڪايتون ڪيون

نوشهروفيروز (رپورٽ:منظور ملڪ) ڊپٽي ڪمشنر شاهزيب شيخ چيو آهي ته محرم الحرام اسان کي صبر ۽ ڀائيچارو قائم رکڻ جي تلقين ڪري ٿو. محرم الحرام ۾ امن وامان برقرار رکڻ سيني مذهبي جماعتن ۽ انتظاميه جي گڏيل ذميواري/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 07

نوشهروفيروز: ڊي سي ۽ ايس ايس پي جي صدارت هيٺ ٿيل اجلاس جو ڏيک

شهدادڪوٽ ۾ سني رابطا
ڪائونسل پاران جيڪب آباد ۾
ڪيس داخل ٿيڻ خلاف احتجاج

شهدادڪوٽ(رپورٽر) سني رابطا ڪائونسل پاران جيڪب آباد ايس ايس پي جي مبينا ناانصافين ۽ ڪارڪنن مٿان ڪيس داخل ڪرڻ واري عمل خلاف پريس ڪلب اڳيان احتجاجي مظاهرو ڪري ڌرڻو هنيو ان موقعي تي اڳواڻن اميرجان زهري ، حافظ محمد عمر سولنگي ، حافظ همت بوجاڻي ۽ ٻين ميڊيا سان ڳالهائيندي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 08

سکر جيڪتا فيڪٽري ۾ ٻن مزدورن ۾ جهيڙو، وحشين پورهيت کي قتل ڪري ٻاهه ڏئي ڇڏي

سائيٽ ايريا ٿاڻي جي حد ۾ واقع گتا فيڪٽري ۾ ٻن مزدورن نواز خاصخيلي ۽ مراد مري ۾ جهيڙو ٿيو

مراد علي مري ٻئي نواز خاصخيلي کي رسي سان ڪٽ جي پائي سان ٻڌي ڪيس ٻاهه ڏئي ساڙي قتل ڪري ڇڏيو

بنا اجازت موٽرسائيڪل کاهي وڃڻ تان ٻنهي ۾ جهيڙو ٿيو (ذريعا) مقتول جو لاش سول اسپتال پوسٽ مارٽم لاءِ آندو ويو

سکر(بيورو رپورٽ)سکر ۾ دردناڪ واقعو،گتا فيڪٽري ۾ ٻن مزدورن ۾ معمولي ڳالهه تان جهيڙو، پورهيت کي قتل ڪري ٻاهه ڏئي ڇڏي، جوابدار گرفتار تفصيل موجب سکر جي سائيٽ ايريا ٿاڻي جي حد ۾ واقع گتا فيڪٽري ۾ ٻن مزدورن نواز خاصخيلي ۽ مراد مري وچ ۾ موٽر سائيڪل کاهي وڃڻ تان جهيڙو ٿي پيو. جنهن جي نتيجي ۾ جوابدار پورهيت مراد علي مري ٻئي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 09

اوٻاوڙو ويجهو جهنگل ملڪ جي ڳوٺ مولوي محمد استاد پتو جي رهواسين پاران احتجاج

رهواسين حقنواز پتو، الله ڏتو پتو، فوجي منظور احمد پتو پريس ڪلب آڏو احتجاجي مظاهرو ڪيو

اسان جي زرعي زمين اڍائي ايڪڙ ديهه جهنگل ملڪ ۾ موجود آهي جنهن تي قبضو ڪيو ويو آهي:الزام

معاملي ۾ ملوث جوابدارن خلاف ڪاروائي ڪري قبضو خالي ڪرائي اسان سان انصاف ڪيو وڃي: ڳالهيون

اوٻاوڙو (رپورٽ:غلام علي رند) اوٻاوڙو ويجهو جهنگل ملڪ جي ڳوٺ مولوي محمد استاد پتو جي رهواسين حقنواز پتو الله ڏتو پتو فوجي منظور احمد پتو جو ميڊيا آفيس پهچي، جوابدار علي، گل پتو شاهد پتو سلطان پتو پيربخش پتو، مرتضا پتو ۽ ٻين خلاف داهيندي ٻڌايو ته اسان جي زرعي زمين اڍائي ايڪڙ ديهه جهنگل ملڪ ۾ موجود آهي جنهن تي مذڪوره جوابدار 2016/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 10

اوٻاوڙو: ڳوٺ مولوي محمد استاد پتو واسي انصاف لاءِ احتجاج ڪري رهيا آهن

خيرپور ناٿن شاهه ٻوڙ سٽيل
علائقي واسي آءِ بي اي پاس
اميدوارن پاران احتجاجي مظاهرو

خيرپور ناٿن شاهه (رپورٽ:برڪت علي چانڊيو) خيرپور ناٿن شاهه ٻوڙ سٽيل علائقي واسي آءِ بي اي پاس بي ايس ٽي ۽ جي ايس ٽي جي اميدوارن پاران نئين اس ۾ ٻيهر ٽيسٽ ڪٽي هڪ سنڌ هڪ پاليسي جي اپ ڊاريندڙ نعرن سان احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو آهي. تفصيل موجب خيرپور ناٿن شاهه ٻوڙ سٽيل علائقي واسي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 11

سنڌ جي موجوده صورتحال تمام خطرناڪ ٿي وئي آهي، امن امان تباهه آهي: غلام قمبر هاجاڻو

اغوا جي وارداتون تمام گهڻو زور وٺي ويون آهن حڪومت مڪمل طور تي ناڪام ٿي چڪي آهي

صحافي سعيد پتو جي پاءُ شيراز پتو کي هٿيارٻندن بيگناهه قتل ڪري ڇڏيو هو جوابدار گرفتار ناهن ٿيا

جيستائين عوام بيدار نه ٿيندو تبديلي نه ايندي انهن کي تبديلي آڻڻ لاءِ اڳتي اچڻو پوندو: ميڊيا سان ڳالهيون

ڪراچي (باغي ساگر پنهوار) سنڌ جي موجودا صورتحال تمام خطرناڪ ٿي وئي آهي اغوا جي وارداتون تمام گهڻو زور وٺي ويون آهن حڪومت مڪمل طور تي ناڪام ٿي چڪي آهي اهڙو اظهار عوامي جمهوري پارٽي جي مرڪزي اڳواڻ غلام قمبر هاجاڻو سان سندس جي وڏي پاءُ قلندر بخش هاجاڻو جي لاڏاڻي تي صحافين شفقت نوناري علي محمد پتو دلدار سيلرو سعيد پتو نويد/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 12

سرحد مان اغوا ٿيل مغوي عمر ۽ مشتاق پارو جي وارثن کان ڪروڙ رپيا پڻنگ طلب

ڪروڙ رپيا پڻنگ طلب ڪرڻ جي ڌاڙيلن جي فون رڪارڊنگ صحافين هٿ ڪري ورتي

اوهان وٽ پئسا ناهن ته اسان وٽ به مغوي ناهن: ڌاڙيلن جي مغوين جي وارثن کي ڌمڪي

سرحد (رپورٽر) سرحد مان اغوا ٿيل مغوي عمر ۽ مشتاق پارو جي وارثن کي پڻنگ لاءِ ڌاڙيلن جو بيهر فون هڪ ڪروڙ رپيا پڻنگ طلب ڪرڻ جي ڌاڙيلن جي فون رڪارڊنگ ٽائيم نيوز هٿ ڪري ورتي، پوليس ۽ پوتارن کي موڪل آهي پئسن کان /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 14

تيغو خان تيغاڻي ۽ سندس خاندان مٿان ڪيس داخل ڪرڻ خلاف احتجاجي مظاهرو

ايس يو پي،جيئي سنڌ قومي محاذ، تحريڪ انصاف، جمعيت علماءِ اسلام پاران ريلي ڪڍي وئي

شاهنواز مرهيڙو ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ گهنٽا گهر چوڪ کان پريس ڪلب تائين احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو

ڪنڌڪوٽ(غالب بلوچ) ڪنڌڪوٽ ۾ سردار تيغوخان تيغاڻي ۽ ان جي خاندان مٿان ڪيس داخل ڪرڻ خلاف ايس يو پي،جيئي سنڌ قومي محاذ تحريڪ انصاف، جمعيت علماءِ اسلام سياسي سماجي تنظيمن ۽ سبزوئي برادري پاران مولوي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 16

ڪنڌڪوٽ: تيغوخان تيغاڻي تي ڪيس داخل ڪرڻ خلاف ڪيل احتجاج جو ڏيک

بدين ۾ دعوت اسلامي جي اپيل تي يوم تلاوت ڪلام پاڪ ملهايو ويو

صبح سان تلاوت ڪلام پاڪ شروع ڪئي جيڪا جمع جي نماز ڪانپوءِ به جاري رهي

توهين قرآن کي ڪنهن به صورت ۾ برداشت نٿو ڪري سگهجي: نبي بخش عطاري جون ڳالهيون

بدين (رپورٽ مرتضي ميمڻ) دعوت اسلامي جي اپيل تي ڪالا فيضان مدينه بدين پور تلاوت ڪلام پاڪ ملهايو ويو ان موقعي تي سوين ماڻهن /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 18

سرحد پوليس ڪي چورن جي سلامي، وچ شهر مان موٽرسائيڪل چوري ٿي وئي

لوني شاهه مسجد وٽان بيڪري مالڪ اميد علي ملڪ جي موٽرسائيڪل چوري ٿي

واقعي جو اطلاع ملڻ جي باوجود به سرحد پوليس ڪا ڪاروائي نه ڪري سگهي آهي

سرحد(رپورٽ) سرحد پوليس ڪي چورن جي سلامي، [illegible] /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 21

ڀريا روڊ ريٽي محلي جي رهاڪو عورت پاران پنهنجي مڙس جي ظلمن کان تنگ ٿي احتجاج

مختيار بيگم پنهنجي مڙس جي ظلمن کان تنگ ٿي نيشنل پريس ڪلب ٻاهران احتجاج ڪيو

اختيارون نوٽيس وٺي مون کي ظالم مڙس کان منهنجو حق وٺي ڏنو وڃي: مختيار بيگم جون ڳالهيون

نوشهروفيروز (رپورٽ منظور ملڪ) ڀريا روڊ رهاڪو مختيار بيگم [illegible] /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 22

نوشهروفيروز: ڀريا روڊ واسڻ عورت مڙس خلاف احتجاج ڪري رهي آهي

گمس گمبٽ جو مشهور ڊاڪٽر بشير احمد ميمڻ جو پٽ پراسرار نموني گم

پٽ علي حسن ميمڻ 18 جون تي سکر ۾ هجڻ جا اطلاع مليا هئا: بشير احمد ميمڻ

منهنجي پٽ جو آفيشل يو ٽيوب آهي جنهن تي هن پراڻا وڊيوز لوڊ ڪيا هئا: ڳالهيون

محرابپور (رپورٽر مجاهد علي سامتيو) محرابپور واسي ۽ گمس گمبٽ جو مشهور ڊاڪٽر بشير احمد ميمڻ جو پٽ علي حسن ميمڻ پراسرار نموني گم ٿي ويو هٿو پنجويهه ڏينهن گذرڻ جي باوجود سندس ڪوبه ڏس پتو پئجي نه سگهيو آهي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 25

نوشهروفيروز ويجهو ڳوٺ ڪوڙو شريف جا رهواسي مسمات اميران پاران احتجاج

مڙس عبدالرحمان ڪلهوڙي جو گلاب ڪلهوڙي جي ڌيءُ سان ناجائز تعلقات هئا: عورت

گلاب ڪلهوڙي جا پٽ هاڻي ڌيءُ جو سڱ ڏيڻ لاءِ مون کي ڌمڪائي رهيا آهن: مسمات اميران

نوشهروفيروز(رپورٽ:منظور ملڪ)نوشهروفيروز ويجهو ڳوٺ ڪوڙو شريف جا رهواسي مسمات اميران پنهنجي ڌيءُ ۽ سس سان گڏجي نيشنل پريس ڪلب پهچي ميڊيا آڏو ڳالهائيندي ٻڌايو ته منهنجي مڙس عبدالرحمان ڪلهوڙي جو ڪجهه سالن/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 27

نوشهروفيروز: ڳوٺ ڪوڙو شريف واسي عورتون پريس ڪانفرنس ڪري رهيون آهن

ٺٽون ڪوٽ پرسان ايس يو پي ٿرپارڪر جو اجلاس، آرگنائيزنگ باڊي جوڙي وئي

پارٽي ٿرپارڪر جو اجلاس مرڪزي نائب صدر امير آزاد پنهور جي صدارت ۾ ٿي گذريو

چيف آرگنائيزر انجنير پرديپ ڪالاڻي ڊپٽي چيف آرگنائيزر غلام الله ٻجاڻي مقرر ڪيا ويا

ٺٽون ڪوٽ (رپورٽر) ٺٽون ڪوٽ پرسان سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي ٿرپارڪر جو اجلاس مرڪزي نائب صدر امير آزاد پنهور جي صدارت ۾ ٿي گذريو اجلاس ۾ ضلعي ٿرپارڪر جي نئين آرگنائيزنگ باڊي جوڙي وئي جنهن ۾ چيف آرگنائيزر/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 29

شهدادڪوٽ ۾ نوجوان پاران بيروزگاري کان تنگ ٿي خودڪشي ڪرڻ جو اعلان

مسڪين شاهه پاڙي جي رهواسي 7 ٻارن جي والد مهدي سومرو پوسٽ شيئر ڪري ڇڏي

نوجوان پاران سوشل ميڊيا تي پنهنجي جسم جا قيمتي عضوا جگر (جيرو) ۽ گردو وڪرو ڪرڻ جو اعلان

شهدادڪوٽ(د ر) شهدادڪوٽ ۾ نوجوان بيروزگاري کان تنگ ٿي خودڪشي جي اعلان ڪيو بعد ۾ پنهنجي جسم جا عضوا جگر ۽ گردو ڪپائڻ جو اعلان ڪري سوشل ميڊيا تي پوسٽ شيئر ڪري ڇڏي، شهر جي مسڪين شاهه پاڙي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 31

محرابپور پرسان ڳوٺ سهراب خان سومراهه جي رهواسي پاران باٿرن خلاف احتجاج

نياز محمد سومراهه ميڊيا هائوس محرابپور تي نياڻي ڪنيز فاطمه سان گڏ احتجاج ڪيو

علي منور علي سڪندر علي ۽ صفدر علي سومراهه ڪوڙي ايگريمينٽ ڪئي آهي: نياز محمد

محرابپور (مجاهد علي سامتيو)محرابپور پرسان ڳوٺ سهراب خان سومراهه جو رهواسي نياز محمد سومراهه ميڊيا هائوس محرابپور تي پنهنجي نياڻي ڪنيز فاطمه سميت پريس ڪانفرنس ڪندي چيو ته منهنجي والد بخشل خان سومراهه جي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 33

محرابپور: ڳوٺ سهراب خان سومراهه واسي نياڻي سان گڏجي احتجاج ڪري رهيو آهي

شهدادڪوٽ ۾ شهري اتحاد پاران نادرا آفيس جي شهر کان ٻاهر منتقلي خلاف احتجاجي مظاهرو

شهري اتحاد شهدادڪوٽ جي سڏ تي نادرا جدوجهد ڪاميٽي جي اڳواڻن پاران ريلي ڪڍي مظاهرو ڪيو ويو

وهاب پندراڻي، حبدار ميرحت، امداد سومرو، الهداد خشڪ، آصف مگسي، حبيب الله جروار ۽ ٻين ڌرڻو هڻي نعريبازي ڪئي

آفيس جي منتقلي نادرا جي بلڊنگ تي قبضي ڪرڻ جي سازش سمجهون ٿا، جيڪا ڪڏهن به برداشت نه ڪئي ويندي: اڳواڻ

شهدادڪوٽ (شاهد اعوان) شهدادڪوٽ ۾ شهري اتحاد پاران نادرا آفيس جي شهر کان ٻاهر منتقلي خلاف آفيس اڳيان شاميانه هڻي احتجاجي مظاهرو ڪري ڌرڻو هڻي، نعريبازي ڪئي وئي، شهدادڪوٽ ۾ شهري اتحاد شهدادڪوٽ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 13

شهدادڪوٽ: شهري اتحاد پاران مطالبن جي مڃتا لاءِ احتجاج ڪيو پيو وڃي

پريس ڪلب ڏهرڪي جي ساليانى
چونڊ ۾ بنامقابلي ڪامياب ٿيندڙ
عهديدارن کي مبارڪون

گهوٽڪي (الالجند موتواڻي) ڏهرڪي پريس ڪلب ڏهرڪي جي ساليانى چونڊ ۾ بنامقابلي ڪامياب ٿيندڙ عهديدارن کي شهرين پاران مبارڪباد ڏيڻ جو سلسلو جاري ڏهرڪي جرنلسٽس فورم ڏهرڪي جي عهديدارن پريس ڪلب ڏهرڪي پهچي چونڊجي آيل عهديدارن کي مبارڪباد ڏني ۽ مالا جا هار پارايا تفصيل موجب /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 15

بدين ۾ ايس ايس پي آفيس جي مرحوم ملازمن جي فوتي ڪوٽا تحت آرڊر نه مليا

فوتي ڪوٽا تحت نوڪري جي درخواست ڏيندڙ اميدوارن سان مبينا ناانصافي ٿي رهي آهي

شيٽ ڪلرڪ برانچ طرفان ڊي آئي جي آفيس موڪليل لسٽ ۾ من پسندن جا نالا شامل ڪيا ويا

بدين (رپورٽ مرتضي ميمڻ) ايس ايس پي آفيس بدين جي مرحوم ملازمن جي فوتي ڪوٽا تحت نوڪري جي درخواست ڏيندڙ اميدوارن سان مبينا ناانصافي غريب ،يتيم اولاد جو مستقبل داءُ تي لڳل فوتي ڪوٽا پرتي قانون تحت ٻن سالن جي قانوني مُدي ۾ درخواست ڏيندڙ تورڙي گريڊ 1 کان 4 کان علاوه وائرليس آپريٽر، اي ايس آئي جي پوسٽن لاءِ درخواست ڏيڻي سپ قانوني/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 17

ناروشاهه جي صحافي ۽ سنڌ ٽي وي نيوز جي رپورٽر جي پٽ کان قرلت خلاف احتجاجي مظاهرو

روڪ رقم قرتيڻ خلاف منيائي جي قلم ڏٽين پاران شهر جي مين چوڪ تي مظاهرو ڪيو ويو

نوشهروفيروز مڪمل بدامني جي ورچڙهي ويو آهي پر انتظاميا ڪو به نوٽيس ناهي ورتو:مظاهرين

ملوث ڪردارن کي قانون جي ڪٺهڙي ۾ آندو وڃي نه ته ٻي صورت ۾ سڄي سنڌ ۾ احتجاج ڪيو ويندو

نوشهروفيروز (رپورٽ:منظور ملڪ) ناروشاهه جي صحافي [illegible] /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 19

نوشهروفيروز: صحافي کان قرلت خلاف احتجاج ڪري رهيا آهن

شهدادڪوٽ ۾ پاڪ ڪتاب
قرآن پاڪ جي بيحرمتي ڪرڻ
خلاف جي يو آءِ پاران ريلي

شهدادڪوٽ (رپورٽر) [illegible] /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 20

شهدادڪوٽ ۾ مگسي ۽ ڪوري برادري جي ٻن ڌرين ۾ پيسن جي ڳالهه تان جهيڙو، 10 زخمي

وچ بازار جي شيزان چوڪ تي مگسي ۽ ڪوري برادري جي ٻن ڌرين ۾ پيسن جي ڳالهه تان جهيڙو ٿيو

ڌرين ۾ ڏهن هزارن جي ڳالهه تان جهيڙو ڏنڊا ۽ سروٽا لڳڻ ڪري ٻنهي ڌرين جا ڏهه ماڻهون زخمي ٿي پيا

زخمين ۾ ڪاشف ڪوري، بخت علي ، سيف الله ، محمد هاشم ڪوري، اصغر علي ، غلام نبي ڪوري زخمي

شهدادڪوٽ (د ر) شهدادڪوٽ ۾ مگسي ۽ ڪوري برادري جي ٻن ڌرين ۾ پيسن ڏيڻ وٺڻ جي ڳالهه تان جهيڙو، لٺين، سروٽن جي آزادانه استعمال ۾ ٻنهي ڌرين جا 10 ڄڻا زخمي، اسپتال داخل، شهر جي وچ بازار جي شيزان چوڪ تي مگسي ۽ ڪوري برادري جي ٻن ڌرين ۾ پيسن ڏهن هزارن جي ڳالهه تان جهيڙو ڏنڊا ۽ سروٽا لڳڻ ڪري ٻنهي ڌرين جا ڏهه ماڻهون زخمي ٿي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 23

ٻنون ۾ جي يو آءِ طرفان سوئيڊن ۾ قرآن پاڪ جي بي حرمتي ڪرڻ خلاف احتجاجي مظاهرو

ٻنون شهر ۾ جمعيت علماءِ اسلام طرفان قاري عبدالعزيز لغاري جي اڳواڻي ۾ مظاهرو ڪيو ويو

عبدالقادر سومرو، حافظ غلام نبي خاصخيلي، حافظ عبدالستار خاصخيلي ۽ ٻين پاران نعريبازي

سوئيڊن ۾ قرآن پاڪ جي بي حرمتي ڪرڻ سان مسلمانن جا جذبا مجروح ٿيا آهن:مظاهرين جون ڳالهيون

دڙو (شوڪت ميمڻ) ٻنون ۾ جي يو آئي طرفان سوئيڊن ۾ قرآن پاڪ جي بي حرمتي ڪرڻ خلاف تحفظ قرآن ريلي، سوين ماڻهن جي شرڪت، سوئيڊن حڪومت سان سفارتي لاڳاپا ختم ڪرڻ جو مطالبو ٻنون شهر ۾ جمعيت علماءِ اسلام طرفان/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 24

دڙو: سوئيڊن خلاف جي يو آءِ پاران احتجاج ڪيو پيو وڃي

ڳڙهي خيرو جي رهواسي نوجوان
ناري پاران قتل جي فتوي' خلاف
ٽنڊو محمد خان ۾ مظاهرو

ٽنڊو محمد خان (رپورٽ:مظفر علي بروهي) جيڪب آباد جي ڳڙهي خيرو جي رهواسي نوجوان ناري پنهنجي مڙس سان گڏ خاندان طرفان جرڳي ذريعي قتل ڪرائڻ واري فتوئ خلاف هٿ ۾ قرآن پاڪ کڻي اعلي اختيارين کان تحفظ ڏيڻ جو مطالبو ڪيو آهي، ٽنڊو محمد خان پريس ڪلب ٻاهران جيڪب آباد جي ڳڙهي خيرو /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 26

سکر هاءِ ويز ڊويزن جي انجينئر پاران رشوت ۽ ڪرپشن عيوض جعلي پرتيون ڏيڻ جو انڪشاف

چيف سيڪريٽري ڪرپٽ انجينئر خلاف ڪاروائي ڪري ڪيس معطل ڪري ڇڏيو آهي:ذريعا

رشوت عيوض من پسند ماڻهن کي هڪ اسڪيل کان چار اسڪيل جا آرڊر جاري ڪيا ويا آهن

انجيئنئر ڊنو مل جي سخت قانوني ڪارپائي ڪري ڪيس داخل ڪري سخت سزا ڏني وڃي:شهري

سکر(امداد علي گل ڪلوڙ) سکرهاءِ ويز ڊويزن جي انجينئر پاران رشوت ۽ ڪرپشن عيوض جعلي پرتيو ڪرڻ جو انڪشاف ڪيترائي جعلي آرڊر پيسن عيوض ڏيڻ جو انڪشاف ذرائع چيف سيڪريٽري پاران ڪرپٽ انجينئر خلاف ڪاروائي ڪري ڪرپٽ آنجينئرکي معطل ڪري ڇڏيو سماجي حلقن پاران ڪرپٽ راشي انجينئر خلاف سخت ڪاروائي جو مطالبو مرت تي ترڪريو /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 28

ناروشاهه ۾ پيار جو پرڻو ڪندڙ جوڙي جي وارثن کي موت مار ڌمڪيون ڏيڻ خلاف احتجاج

برادري جي ٻاڻرن جرڳو ڪري پنجاهه لک روپيا ڏنڊ مڙهي شهر نيڪالي جي فتوي جاري ڪئي وئي

ميمڻ برادريءَ جي ناري انمول ميمڻ سان نوشهروفيروز فيروز جي عدالت ۾ پيار جو پرڻو ڪيو هئو:مظاهرين

انصاف ڪري تحفظ فراهم ڪري زندگيون بچايو وڃن نه ٻي صورت ۾ ايس ايس پي آفيس آڏو ڌرڻو هنيو ويندو

ناروشاهه (رپورٽ:راشد علي ميمڻ) ناروشاهه ۾ پيار جو پرڻو ڪندڙ جوڙي جي وارثن کي موت مار ڌمڪيون ڏيڻ خلاف احتجاج برادريءَ جي ٻاڻرن جرڳو ڪري پنجاهه لک روپيا ڏنڊ مڙهي شهر نيڪالي جي فتوي' جاري ڪئي آهي انصاف جو مطالبو. اڄ ڏينهن اڳ ناروشاهه جي ميمڻ محلا واسي نوجوان مدثر ميمڻ برادريءَ جي ناري انمول ميمڻ سان نوشهروفيروز فيروز جي عدالت ۾ پيار جو پرڻو/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 30

ناروشاهه : ميمڻ محلا واسي ٻاڻرن خلاف احتجاج ڪري رهيا آهن

ٽنڊو محمد خان جي قليلي
ڪئنال مان نامعلوم اڌڙوٽ
جو لاش هٿ

ٽنڊو محمد خان (رپورٽ:مظفر علي بروهي) ٽنڊو محمد خان جي قليلي ڪئنال مان نامعلوم اڌڙوٽ شخص جو لڙهندي لاش هٿ ، سڃاڻپ ٿي نه سگهي ، خبر موجب ٽنڊو محمد خان جي قليلي ڪئنال ۾ لاش کي لڙهندي ڏسي راهگيرن جي اطلاع تي پوليس لاش کي پاڻي مان ڪڍرائي رضاڪارن ذريعي سرڪاري اسپتال /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 32

ڳوزو ۾ جمعيت علماءِ اسلام طرفان سوئيڊن ۾ قرآن مجيد جي بي حرمتي خلاف احتجاجي مظاهرو

سينئر اڳواڻ حافظ حاجن خان لغاري، قاري اسد الله لغاري ۽ هشمت علي لغاري جي اڳواڻي ۾ ريلي ڪڍي وئي

سوئيڊن ۾ حڪومت جي سرپرستي ۾ قرآن مجيد جي بي حرمتي ڪرڻ خلاف ريلي مظاهرو ڪيو ويو، نعريبازي

سوئيڊن وارن قرآن شريف جي بي حرمتي ڪري ڪروڙين مسلمانن جي دل آزاري ڪئي آهي: مظاهرين جون ڳالهيون

خيرپور ناٿن شاهه (رپورٽ:برڪت علي چانڊيو) جمعيت علماءِ اسلام ڳوزو طرفان سوئيڊن ۾ حڪومت جي سرپرستي ۾ قرآن مجيد جي بي حرمتي ڪرڻ خلاف جي يو آئي جي سينئر اڳواڻ حافظ حاجن خان لغاري، قاري اسد لغاري ۽ هشمت علي لغاري جي اڳواڻي ۾ مدرسه اسلاميه انوار صحابه کان مين بند اسٽاپ ڳوزو شهر تائين تحفظ ناموس قرآن ريلي ڪڍي وئي. تفصيل موجب/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 34

*** روزاني سنڌيار سکر پبلشر اي حسين، سم پرنٽنگ پريس بي آر ٽاور چندريگر روڊ ڪراچي مان ڇپرائي سکر آفيس گهر نمبر سي 92، دهلي مسلم هائوسنگ سوسائٽي ايئرپورٽ روڊ سکر مان پڌري ڪئي وئي***

روزاني
سنڌيار
ايڊيٽر: اعجاز مهر
Daily SINDHYAR
www.dailysindhyar.com
ڇنڇر 15 جولاءِ 2023ع

موجوده حڪمرانن جو 'طريقهء واردات' به ساڳيو ئي آهي

هن ملڪ جي حڪمرانن هتي جي عوام کي ته اڳ ئي گروي رکي ڇڏيو آهي، جنهن جي ثابتي اها آهي ته جيڪو ٻار به پيدا ٿئي ٿو، اهو به مقروض پيدا ٿيندو آهي. هاڻي ته انهن ملڪي ادارن ۽ اهم اثاثن، هوائي اڏن، ساموندي پيٽن، ملڪي ادارن جي پرڏيهه ۾ موجود هوٽلن، پورٽ جي ڪنٽينر ٽرمينلز، اهم صنعتن کي وڪڻڻ، گروي رکڻ ۽ مقاطعي تي ڏيڻ جو عمل تيز ڪري ڇڏيو آهي. هڪ طرف ڳرن شرطن تي تمام گهڻو قرض ورتو پيو وڃي، جيڪو عوام کي وياج سميت پرڻو آهي، مٿان وري اهم ملڪي اثاثا وڪڻي، گروي رکي ملڪ کي وڏو نقصان ڏنو پيو وڃي. جيڪي اثاثا عوام جي امانت آهن، حڪمران اهڙي عمل کي مختلف اصطلاحن ۾ لڪائي مبهم ڪري پيش ڪندا رهيا آهن. اهي مهانگائي وڌڻ کي جون افراطِ زر وڌي آهي. اثاثا وڪڻڻ کي نجڪاري ۽ گروي رکڻ کي آئوٽ سورس ڪرڻ. موجوده حڪومت ملڪي اثاثن کي تين وال ڪرڻ جي واٽ تي هلي پئي آهي. اهي ملڪي ايئرپورٽ گروي رکڻ چاهين ٿا. ايئرپورٽن کي "آئوٽ سورس" ڪرڻ بابت اسٽيئرنگ ڪميٽي جي اجلاس ۾ ناڻي واري وزير تيز رفتار بنيادن تي روڊ ميپ طئي ڪرڻ ۽ خدمتن جي فراهمي ۾ بهتري آڻڻ جي هدايت ڪئي ته جيئن عالمي معيار مطابق سهولتن جي فراهمي ممڪن بڻائي ملڪ جي پهرين ايئرپورٽ کي آئوٽ سورس ڪري سگهجي. گلوبلائيزيشن جي چلڪڻي نعري سان پوئتي پيل ۽ اسرندڙ ملڪن جي وسيلن تي هٿ صاف ڪرڻ ۽ انهن ۾ سياسي ۽ انتظامي مداخلت لاءِ استحصالي ايجنڊا جي نقاب ڪشائي ٿي ۽ گلوبلائيزيشن جي ڪک مان پرائيويٽائزيشن، ڊائون سائيزنگ/رائيٽ سائيزنگ (ڇانٽي)، لبرلائيزيشن برآمد ٿيا. سامراجي ملڪن جي استحصالي ايجنڊا کي اڳتي وڌائيندي عالمي مالياتي ادارن غريب ۽ اسرندڙ ملڪن ۾ وڃي چنبا کوڙيا آهن. اسان وٽ به ان استحصالي ايجنڊا تي عمل ٿي رهيو آهي. نجڪاريءَ جي نالي ۾ ملڪي اثاثن مان نجات حاصل ڪرڻ جي واٽ ورتي وئي آهي. ان کان سواءِ رائيٽ سائيزنگ جي نالي ۾ ادارن مان ورڪرن جون ڇانٽيون ۽ انهن کي بيروزگار ڪرڻ جو سلسلو جاري آهي. لبرلائيزيشن جي نالي ۾ ملڪن ۾ انتظامي گرفت ڍري ڪرڻ ته جيئن استحصالي قوتن کي سياسي ۽ انتظامي مداخلت جا موقعا ميسر ڪري ڏجن. اسان جا حڪمران به ان ئي ايجنڊا تي عمل ڪندي ملڪي اثاثا تين وال ڪري رهيا آهن. اهي اثاثا ڪي رات وچ ۾ ناهن ٺهندا. انهن تي عوامي ناڻو، وقت ۽ توانايون صرف ٿينديون آهن. هن کان اڳ ڪراچي پورٽ جي ڪنٽينر ٽرمينل جا انتظام 50 سالن لاءِ متحده عرب امارتن حوالي ڪرڻ جا معاهدا ڪري ڪيا ويا آهن. معاهدي موجب ابوظهبي ڪراچي پورٽ تي بلڪ ڪارگو ۾ 1.8 ارب ڊالرن جي سيڙپڪاري ڪندو. ابوظهبي کي ويسٽ ۽ ايسٽ وهارف واريون 2 برٿون ڏنيون ويون آهن. جنهن جي انتظاميا ابو ظهبي حوالي هوندي. موجوده حڪومت ايندڙ مهيني ختم ٿي ويندي ۽ موجوده حڪمرانن وٽ اهو مينڊيٽ ئي ناهي ته اهي اثاثا وڪڻي يا گروي رکي ملڪ کي هيڏو نقصان پهچائين. اثاثا وڪڻڻ ته پنهنجي جاءِ تي، اسان ته اڳ به هنن ئي ڪالمن ۾ اهو چوندا رهيا آهيون ته حڪمران قرض کڻڻ ۾ پاڻ وهيٽا نه هجڻ گهرجن. پرڏيهي قرض حاصل ڪرڻ کي پارليامينٽ جي اجازت سان مشروط ڪيو وڃي، ڇو ته اڪثر قرض حڪمرانن جي شهه خرچين تي استعمال ٿئي ٿو. اهو قرض وري به عوام کي ئي پرڻو پوي ٿو. نجڪاريءَ جي نالي ۾ ملڪي اثاثا وڪڻڻ ۽ گروي رکڻ جي ڪنهن به تشريح ۽ تاويل سان حمايت نٿي ڪري سگهجي. ان ڪري وينڊي وينڊي ملڪي اثاثن جي پينگ نه ڪئي وڃي. اهي اثاثا عوام جي ملڪيت آهن. موجوده حڪومت جي اقتدار جو مدو باقي هڪ مهيني کان به گهٽ آهي، ان ڪري اها مهر جوئي نه ٿيڻ گهرجي. عمران خان حڪومت تي اها تنقيد ٿيندي هئي ته ان دور ۾ اهم فيصلا پارليامينٽ کان ٻاهر ٿيندا هئا. موجوده حڪومت جو به "طريقهء واردات" ساڳيو ئي آهي. اهڙا اهم فيصلا پارليامينٽ کان ٻاهر ڇو ٿا ڪيا وڃن؟

ڪهڙي جمهوريت، ڪنهن لاءِ جمهوريت؟

رام اوڏ

ڪو دور هو جو اڪثر رياستن ۾ بادشاهي نظام هوندو هو. اهي درٻاري قبائلي قانون تحت راڄ پيا ڪندا هئا ۽ عوام لاءِ آزار بڻيا هئا. اهڙي جهنگ جي راڄ جي اوسر بعد تاريخي طور تي جمهوريت جا پيرا يوناني ۽ رومي رياستن ڏانهن وڃن ٿا. پر انگلينڊ جي 1215ع جي ڊاڪيومينٽ 'ميگنا ڪارٽا' ۾ بادشاهه جي اختيارن کي چئلينج ڪيو ويو هو. هن چارٽر ۾ قانون جي حڪمراني ۽ جاگيردارائي ٻُڇڙائي جي ننڊا ڪري، عوام کي تحفظ ڏيڻ جي گهر ڪئي وئي هئي. 1789ع جي فرانسيسي انقلاب ڪانپوءِ جمهوريت لاءِ راهون هموار ٿيون. فرانس جو انقلاب گهڻا ترقي پسند، سيڪيولر ۽ روشن خيال رجحان کڻي آيو. يورپ ۾ 17هين ۽ 18هين صدين کي روشن خيالي جو دور چيو وڃي ٿو. هن دور ۾ جمهوريت جي لحاظ کان هي مطالبا ٿيا ته عوام کي پنهنجا حق (جيئڻ، مذهبي آزادي وغيره) ملڻ گهرجن. ۽ ڪليسا (مذهب) ۽ رياست کي الڳ ڪيو وڃي.

تاريخي تناظر ۾ ڏسجي ته آزاديءَ کان اڳ ڪيترن ئي سالن کان جواهر لال نهرو جي اڳواڻي ۾ هڪ ڪميٽي لينڊ رفارمس تي ڪم ڪري رهي هئي. سنڌ ۽ پنجاب جي ميرن، پيرن ۽ جاگيردارن کي پتو پئجي ويو ته نهرو انهن جون جاگيرون ٽوڙي، بي زمين هارين ۾ ورهائي ڇڏيندو، ان ڪري مسلمان جاگيردارن، خاص ڪري پنجابين مسلم ليگ ۾ شموليت اختيار ڪرڻ شروع ڪئي ۽ پاڪستان ٺهڻ جي حمايت ڪئي. انهن ڄاتو ٿي ورتو ته پاڪستان جي رياست ۾ هو طبقاتي مفادن جو تحفظ ڪري سگهندا، ۽ انهن کي خطرو هو ته نهرو جي سوچ پٽاندر ڪانگريس زرعي سڌارا آڻيندي، نتيجي ۾ انهن جون جاگيرون بچي نه سگهنديون. (چٽاگانگ بنگال جو پڊ قبائلي سردار ٽري ديو راءِ ۽ امرڪوٽ سنڌ جي راڻا چندر سنگهه جي وڏن کي به پنهنجيون جاگيرون وڃڻ جو خوف هو؟ ڇا اهي به جاگيرون ٽوڙڻ جي خوف کان مسلم ليگ ۾ شامل ٿيا هئا؟) هندستان ۾ نهرو جي سوشلسٽ سوچ وڏي سطح تي زرعي سڌارا آڻي جاگيرون ٽوڙي ڇڏيون. جڏهن ته پاڪستان ۾ ايوب خان ۽ ذوالفقار علي ڀٽي جي دور ۾ زرعي سڌارن جو ڪم ٿيو پر جاگيردار پنهنجن رشتيدارن جي نالي ڪاتا ٺهرائي زمينون بچائي ويا. (نهرو ۽ امبيڊڪر جي ترقي پسند سياسي ليگيسي کي سنڌائڻو ڏک بي جي پي هنيو آهي. هندو انتهاپسند تنظيمون جهڙوڪ هندو وشوا پريشد، بجرنگ دل ۽ راشٽريه سوائم سيوڪ سنگهه جي متين سياسي شڪل جو نالو مودي سرڪار آهي. جيڪا بنيادپرستي جو پرتوو آهي. بي جي پي ۽ هندستان جو سيڪيولر آئين هڪ ٻئي سان ٽڪراءَ ۾ آهن.)

آزادي ڪانپوءِ نوآبادياتي ورثي کي جاري رکيو ويو. اتهاس ٻڌائي ٿو ته چوڌري، پير، جاگيردار ۽ سردار مفادن ۽ مراعتن لاءِ طاقتور سرپرستي قبول ڪندا رهيا آهن. جاگيردارن، سردارن، ۽ پيرن هر دور ۾ پنهنجيون وفاداريون تبديل ڪيون آهن. انگريزن جي ڪالونيل دور ۾ به انهن جاگيرون ورتيون ۽ جاوا ڪيا. جواهر لعل نهرو پنهنجي ڌيءَ اندرا ڏانهن لکيل خطن واري ڪتاب Glimpses of World History ۾ جاگيرداري جي باري ۾ لکيو آهي، جنهن جو تلخيص ليکي مفهوم هي آهي ته: انگريزن جي اچڻ کان اڳ جاگيرداري آخري پساهن ۾ هئي، پر انگريزن ان کي جيئاريو. جاگيرداري جي حمايت ڪئي، جاگيردار پيدا ڪيا ۽ مضبوط ڪيا.

جاگيردارن ۽ سرمائيدارن جي خانداني بادشاهت پاڪستاني جمهوريت جي اهم خاصيت آهي. اهڙي رجحان جا حامي فرد پارليامينٽ ۾ عوام جي حقن جي قانون سازي ڪرڻ بجاءِ پنهنجي مفادن جو تحفظ ڪندا آهن، چاهي اهي ڪهڙي به پارٽي ۾ هجن، پر انهن جو خانداني تعلق هڪ ٻئي کي اقتدار ۾ حصيدار بڻائي ٿو. جاگيردار ۽ سرمائيدار طبقي جا پنهنجا مفاد آهن. اهي عوام جا حق بخشرائي، اقتدار چاهين ٿا. چاهي آمريت هُجي يا نام نهاد جمهوريت، پر هي اقتداري ڌر جو ساٿ ڏين ٿا ۽ اُڀرندڙ سج جا سلامي ٿين ٿا. هنن وٽ سياسي اصول ۽ اخلاقيات فقط ڪرسي آهي. بورجوا جمهوريت عوام لاءِ آمريت آهي. جمهوري سوال کي طبقاتي سوال سان ڳنڍڻ اهم آهي.

سنڌ ۾ صنعتڪاري بدران جاگيرداري کي جيئاريو ويو. تاريخ پڙهي ڏسو ته گهٽي پاڳي 1937ع، 1946ع ۽ 1954ع جي چونڊن کان 2018ع جي چونڊن تائين اهي ساڳيا خاندان ۽ ساڳيون پيڙهيون عوام جي مٿي ۾ لڳل آهن. جاگيردارن جي خانداني سياست جمهوريت جي نفي آهي. اهي خانداني حيثيت ذريعي باور ڪرائين ٿا ته انهن کي ئي اقتدار ۾ رهڻ جو حق آهي. هي خانداني ماڻهو ئي شرافت ۽ پاڪبازي جا پُتلا آهن. انهن جي نظر ۾ عوام اضافي آهي، بوجهه آهي، گنهگار آهي. خوشامدڙيا ۽ موقعي پرست انهن شريفن ۽ پاڪبازن کان مفاد ماڻين ٿا. اهي قبائلي ذهنيت رکندڙ چونڊيل نمائندا رياستي ادارن کي پنهنجي اقتدار جي ديگهه ۽ ويڪر لاءِ استعمال ڪن ٿا. آمريت جي هر دور ۾ ترقي پسند سياسي ڪارڪنن ۽ اڳواڻن سرعام ڦٽڪا کاڌا، جيل ياترائون ڪيون، جلاوطن ٿيا، پر انهن جي جدوجهد جو فائدو جاگيردارن ۽ سرمائيدارن کي ٿيو. اهي جيڪي جدوجهد جي سچي عمل ۾ نه هئا، پر مسند تي براجمان ٿي، ڪرپشن ذريعي ذاتي ملڪيت ۾ اضافو ڪندا رهيا.

جمهوريت ۽ موروثي خانداني سياست هڪ ٻئي جو تضاد آهن. ساڄي ڌر جي سياسي پارٽين جو وڏو تعارف ڪجهه خاندان آهن. جيڪي دولت ۽ طاقت سان اليڪشن کٽن ٿا. انهيءَ غيرجمهوري ماحول ۾ جاگيردار ۽ سرمائيدار پورهيت عوام جو آسانيءَ سان استحصال ڪن ٿا. هي اقتدار پسند سياسي پارٽيون منافع بخش ڪارپوريشنس ٿي پيون آهن. جاگيردار ۽ سرمائيدار طبقي جمهوريت جي شڪل ئي بگاڙي ڇڏي آهي. جبري طور نڪاح ڪرڻ کي پيار جو پرڻو نه چئبو.

جاگيردار اصل آقائن جي مشينري ۽ مدد سان اليڪشن کٽندا آهن. ان ڪري انهن جي سياسي پارٽين جو اقتدار ڪانسواءِ ڪو خاص منشور نه آهي. انهن پارٽي منشور ۾ سيڪيولر ازم ۽ انسان دوستي جون شقون ئي ختم ڪري ڇڏيون آهن. انهن جا مول متا رجعتي سوچ جي عڪاسي ڪن ٿا. هاڻ هڪ مذهبي پارٽي ۽ اقتدار پرست پارٽي (پ پ، 'ن' ليگ، پي ٽي آءِ وغيره) ۾ فرق ڪرڻ ڏکيو آهي. بيوروڪريسي هر اقتداري ڌر سان وفادار هوندي آهي. فيوڊل سرمائيدار هر دور ۾ اختيارن کي ذاتي، نسلي ۽ پارٽي جي بنيادن تي سنڌن مفاد لاءِ استعمال ڪندي پئي ڪيو آهي. جمهوريت لاءِ پورهيت طبقي کي اقتدار ۾ شامل ڪرڻ لازمي آهي، جڏهن ته هتي صرف فيوڊل سرمائيدار طبقو اقتدار جي مسند تي هميشه براجمان رهيو آهي. جاگيردارانه جمهوريت ۾ سياست جي اخلاقيات جاگيردار طئه ڪندا رهيا آهن. ماڻهو وچتر طبقن ۾ تقسيم ٿيندا رهيا آهن ۽ هر قسم جا ويڇا وڌندا رهيا آهن. جاگيردارائي ۽ سرمائيدارائي نظام ۾ غريب پورهيت عوام جو ئي معاشي ۽ سماجي استحصال ٿئي ٿو. اليڪشن ڪانپوءِ هتي گهڻو ڪري ايئن ٿيو آهي جو ڪجهه ماڻهن وٽ اختيار اچي ويندا آهن، ۽ اهي اڪثريت رکندڙ عوام لاءِ آزار بڻجي ويندا آهن. برٽرنڊرسل چيو هو ته، "جمهوريت ۾ واپارين ۽ صنعتڪارن کي لٽڻ جي آزادي هوندي آهي ۽ مزدورن کي بک مرڻ جي آزادي هوندي آهي." "جاگيردارائي نظام ۾ انساني حق، عزت ۽ سماجي برابري جو تصور فوت ٿي وڃي ٿو. ڇو ته اهو نظام طاقت ۽ تشدد تي بيٺل هوندو آهي. هي ادارن تي قابض ٿي، خوشامد، رشوت ۽ سفارش جي بازار گرم ڪندا آهن. عدالتون ۽ پوليس هٿ وس ڪري، رياست اندر رياست قائم ڪرڻ جي ڪوشش ڪندا آهن. ايئن اهي ڌوهارين جي به سرپرستي ڪندا آهن. اصل ۾ هي پير وڏيرا عوامي شعور ۽ سجاڳي کان ڊنل آهن.

جمهوريت ۾ رنگ، نسل، مذهب، ٻولي، جنس وغيره جي فرق بغير هر شهري کي برابر موقعا هوندا آهن. پر بورجوا جمهوريت جي راڄ ۾ گنگا کي الٽو وهايو وڃي ٿو. مثال طور عورتون ۽ مذهبي اقليت جي مخصوص سيٽن تي جيڪي فرد اچن ٿا، اهي به پنهنجي پٺتي پيل علائقي ۽ پيڙيل طبقي جي نمائندگي نٿا ڪن. اهي سرمائيدار ۽ جاگيردار طبقي مان کنيا وڃن ٿا. (اقليتن جو پهريون حقيقي نمائندو پاڪستان جي پهرين ڪابينا ۾ قانون ۽ انصاف جو وزير جوگندر ناٿ منڊل هو. جيڪو امبيڊڪر جو نظرياتي دوست هو. جناح صاحب پاڪستان جي شروعاتي بحراني دور ۾ منڊل کان قانون سازي لاءِ مدد گهري هئي. 3 جون 1947ع تي وائسراءِ لارڊ مائونٽ بيٽن بنگال کي ٻن حصن ۾ ورهايو ۽ منڊل پاڪستان جي حمايت ڪئي. 8 آڪٽوبر 1950ع تي وزير اعظم لياقت علي خان کي طويل خط لکي استعيفا ڏني. اهو هڪ تاريخي ڊاڪيومينٽ آهي، جنهن ۾ هو استعيفا جي سببن جي وضاحت ڪري ٿو) تنهنڪري اقتدار جي منصفاڻي ورڇ واري ڳالهه (جيڪا جمهوريت جي تقاضا پوري ڪري ٿي) تي ضرب لڳي وڃي ٿي. ايئن ترقي جي ڊوڙ ۾ اهي گروهه محروم رهجن ٿا. جن وٽ ڏيڻ لاءِ رڳو ووٽ آهن ۽ وڃائڻ لاءِ سڀ ڪجهه آهي. اهو ئي سبب آهي جو پوئتي پيل هيٺين طبقن جي سياسي، سماجي ۽ معاشي حالت زوال پذيري ڏانهن وڌندي رهي آهي ۽ بورجوا طبقو سياسي، سماجي، ۽ معاشي طور سگهارو ٿيندو رهيو آهي. هتي جمهوريت جو مطلب عوام تي ڪنٽرول آهي. زرعي سماج ۾ عوامي تحريڪ ۽ عوام دوست سوچ کي ختم ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي وڃي ٿي. هي عوام جي احتجاج ۽ مزاحمت کي به دٻائڻ جي ڪوشش ڪن ٿا. اصل ۾ نوڪري ۽ نلڪي جهڙن هٿڪنڊن سان هن نظام کي برقرار رکيو ويندو آهي. هي پوءِتار ناانصافي تي ٻڌل سماج جي اڏاوت کي تيز ڪندا آهن. جن جي منزل اليڪشن هوندي آهي. بک جي ماريل عوام جي محنت جي ڪمائي کي ٽيڪس ذريعي ڦري، موٽ ۾ موٽ ڏنو وڃي ٿو. حڪمران ٽولو خزاني کي عياشين لاءِ استعمال ڪري ٿو. موجوده سماجي بيهڪ ۾ ووٽر جي ڪا اهميت ڪونهي. ان جي معاشي ۽ سماجي حالت سڌرڻ بجاءِ خراب ٿيندي پئي وڃي. عوام بي وس آهي. ۽ هو نه چاهيندي به حڪمران ٽولي کي قبول ڪري ٿو. جمهوريت جي نالي ۾ بورجوازي آمريت، پورهيت دوست جمهوريت جي نفي آهي. ساڄي ڌر جي اقتدار پرست پارٽين جي تنظيم سازي غيرجمهوري آهي، سياسي پارٽيون ڪجهه خاندانن جون موروثي جاگيرون آهن. انهن پارٽين جو ڪو به نظريو ۽ منشور نه آهي، باقي ڪجهه ته سياسي پارٽين جي نالي ۾ مقدس پيراڻيون گاديون آهن. جن تي تنقيد ڪرڻ ممنوع آهي.

سماجي انصاف لاءِ ۽ اشرافيه جي ڪردار کي گهٽائڻ لاءِ لينڊ رفارم ڪري جاگيرون ٽوڙيون وڃن ۽ سياسي پارٽين ۾ سرمائيدارن، پيرن ۽ جاگيردارن جي ڪردار کي گهٽايو وڃي. وڌندڙ آبادي جي تناظر ۾ زميني سڌارا اڄ جي وقت جي اهم ضرورت آهي. زميني سڌارا نه ڪيا ويا ته گهڻي آبادي بک ۽ غربت سبب پنهنجو وجود بچائي نه سگهندي.

جمهوريت ۾ قومي، طبقاتي، صنفي ۽ سامراجي تضاد موجود هوندا آهن. قومي، طبقاتي ۽ جمهوري سوال کي گڏ کڻڻ جي ضرورت آهي. مرڪز ۽ صوبن جي سوشل ڪانٽريڪٽ ۾ اصلاح ڪري جمهوري وفاقي مرڪز لاءِ صوبائي خودمختياري ڏني وڃي. 2010ع تي ارڙهين ترميم ٿي، پر عمل نه ٿيو. صوبن جي شرڪت سان مرڪز ۽ وفاقي پارلياماني نظام قلدائڪ ٿي سگهي ٿو. ماضي جي ڪاميابين ۽ ناڪامين جو تجزيو ڪرڻ ضروري آهي. ماضي مان سبق سکندي دورِ حاضر جي نئين تقاضائن سان هن رياست کي جمهوري رجحان سان رفارم ڪري سگهجي ٿو. جمهوريت جا بنياد ڪهڙا آهن. ۽ ڪٿي آهن؟ ڇا پاڪستان ۾ جمهوريت ناڪام ۽ فرسوده نظام بڻجي چڪو آهي؟ آزاد منڊي رياست جو عملي نظريو آهي؟ آزادي ۽ برابري جهڙا رجحان نيوليبرل معيشت ۾ به موجود آهن. ۽ بورجوا طبقي تائين محدود آهن. آزادي، برابري ۽ روشن خيالي جو پرچار ڪرڻ سان به رياست يا سماج جمهوري نٿو ٿئي. جيئن ترقي پسندي ۽ روشن خيالي بورجوازي ۾ رهي آهي، تيئن جمهوريت سامراجيت ۾ به موجود آهي. عالمي سامراج Democratization جي نئين تي ننهن رکي ٿو. پاڪستان ۾ عوامي جمهوريت نه، پر بورجوا جمهوريت رهي آهي. بورجوا جمهوريت بورجوا طبقي لاءِ آهي. هتي ڀُوٽ ڀهرين آهي. ۽ بيلٽ تي لڳندڙ ٺپو پوءِ بنيادي تبديلين ڪانسواءِ جمهوريت ممڪن ڪونهي. عوامي جمهوريت لاءِ اهم آدرش طبقاتي جدوجهد آهي.

تو جنين جي تاتِ، تن پڻ آهي تنهنجي؛
'فَاذڪُرُونِي اَذڪُر ڪُم'، اِيَ پَرُوڙِج بات:
هَٿِ ڪاتي ڳُڙ واتِ، پُڄڻُ پَرِ پِرين جي

پاپي پناهگاهون ڪيستائين انسانيت کي ايذائينديون رهنديون؟!

سليمان مهر

اها ڪل ئي ڪانه ٿي پوي ته اڄڪلهه امن ڪٿي وڃي اوطاقي ٿيو آهي، جو لاقانونيت سنڌ جا لتا ليڙون ڪري سنڌ سنڌ سالو ڪري ڇڏيو آهي. اها سنڌ جيڪا مهمان نوازي ۽ عاجزي ۾ اتم ۽ اعليٰ تصور ٿيندي هئي، تنهن جو چهرو ڇتي هيڪاندي حساب سان حال هيٺو ڪيو ويو آهي، جيڪا تمام تڪليف ڏيندڙ صورت حال آهي. سموري سنڌ ۾ اتريان ضلعا گهوٽڪي ڪشمور، جيڪب آباد، شڪارپور، خيرپور ۽ لاڙڪاڻو ته ليڪوئي لتاڙي چڪا آهن، جتي آئي ڏينهن انسانيت جي تذليل ٿي رهي آهي ۽ اغوا ۽ قتل جي وارداتن سبب بيگناهه ابوجهه مسڪين ۽ معصوم ماڻهن جا لاش پيا ڪرن. اغوائن تي محافظ ٽوڙي مهندار ڪوڪلن خيالن جو اظهار ڪري وارثن کي وصال جون وايون ٻڌائي ڏاڍي بازي سان ڏهه ڏيئي سمورا سور سيلفين جي سودي بازين ۾ سميٽيندا رهن ٿا. پاپي پالتوئن کي جديد هٿيارن سان چيڪ ڇڏڻ بعد ڪين پريس ترجمان مقرر ڪرڻ جا به موقعا فراهم ڪيا ويا آهن. سنڌ پوليس جي سربراهه غلام نبي ميمڻ بطور اي ايس پي ملتان مقرري بعد ايس ايس پي طور ترقي ماڻڻ شرط گهوٽڪي ۾ ضلعي پوليس ڪماني مقرر ٿيو ته ان وقت گهوٽڪي بدامني جي لپيٽ ۾ آيل هو ۽ آئي ڏينهن ڪا نه ڪا واردات روز جو معمول بڻيل هئي پر موصوف مثالي ڪارڪردگي جو مظاهرو ڪري علائقي کي امن جو هندورو بڻائي ڇڏيو هو. مون کي ياد آهي ته پاپين جي پاسداري جي پاداش ۾ هڪ دبنگ سردار کي علائقي بدر ڪري ڪنهن ڏورانهين ڏيهه ۾ لڪڻ تي مجبور ڪيو هو ۽ هڪ پير جي پيراندي ويهي پڙ مڃي ماڳ موٽيو هو. پر اڄ ته اهو ساڳيو آفيسر پوري صوبي جو پوليس سربراهه آهي پر پوءِ به پاپي وارداتن جي بچائي بجاءِ ويتر واڌارو ٿي رهيو آهي. تازو ڪنڌڪوٽ مان ٽائيدار ٽاڪ مان ڪنيو ويو ته تائيڪي ٿيڻ بعد ٽوڪ رقم ڏيئي رهزن کان رهائي ڪرائي لوڪن آڏو لجي ٿيڻو پيو. ساڳي ئي ضلعي مان به معصوم مغوي مايا ذريعي ڇڏيا ويا، جن جي نشاندهي منهنجي تازو بازياب ٿيل مائٽ جلال ڪئي، جيڪو مذڪوره معصومن سان گڏ سنگهرن ۾ سوگهو ٿيل هو جنهن جي واتان جيڪا جيءَ جهورينڌڙ جنين واري وارتا وصول ٿي آهي، تنهن بيهوده برائي ۽ بڇڙائي جو بيان هن بندي جي وس کان وڌيرو آهي. جلال کي ڪجهه ڏينهن اڳ سکر - ملتان موٽروي تان گهوٽڪي انٽرچينج وٽ پوليس چوڪي آڏو ڌاڙيلن ڏڪا ڪري ڪلاشنڪوف برسٽ هلائي سندس سيبتي سٿوٽ مهراڻ مهر ۽ سعيد لغاري کي قتل ڪرڻ بعد ڪيس زخمي ڪري اغوا ڪري ويا ته پوليس ڪنهن ڪُڻڪ ڪارروائي بجاءِ مقتول مهراڻ جو ڪيسو ڪٽي پيل پنجاهه هزار پاڪيٽ مني طور ڪتب آڻڻ بعد عجلت جي عالم ۾ برق رفتاري سان سندن لاشن جو پوسٽ مارٽم ڪرائي پيٽين ۾ بند ڪري لاش لواحقين حوالي ڪيا!

ڪالهه اوهان اهو ڪربناڪ ڪيس ڏٺو ته هڪ ساوند نياڻي جي سنگين قتل بعد لغاري پين پاءِ جو پيانڪ واقعو وقوع پذير ٿيڻ بعد گڏو جي اسپتال مان هڪ مسيحا به مغوي ٿي وين وري سيما حيدر جي ساڙ ۾ هندن کي هيسائڻ جي حڪمت عملي طور سندن جان ۽ مال کي جوکو پهچائڻ ۽ سندن مذهبي مقامات ۽ مندر ۽ مڙهين کي منهدم ڪرڻ جون ڌمڪيون ڏيئي پريشاني جي پاتال ۾ اڇلايو پيو وڃي ۽ چيڪ ڇڏيل پاپي پالتوئن کان ڪير پڇڻ وارو نه آهي. هن حال هندو هڪليندا پيا وڃن ۽ ڏنگاين تي ڏيهه کان ڏور ٽائيڪا ٿيندا پيا وڃن. هن وقت تائين سوين هندو پارٽي پوڻ پيڙا تي چڪا آهن. تازو ڪنڌڪوٽ مان ڪٽنبن جي ڪوچ ڪرڻ بعد پنجاڻوي ڪٽنب ايندڙ هفتي انڊيا اسهڻ لاءِ مائٽن کان موڪلائي جا مندرجات پورا پيا ڪن. جيڪا ڪيڏي نه ڪربناڪ ڪيفيت آهي!

اسان جي ڪلتارن جي قانون جي نفاذ کان ڪني ڪترائڻ ۽ پاپ جي پليرائي ڪري پاپي پراڊڪٽ جي پيداوار سبب سماجي سڪت ڪيتري ڪمزور ٿي آهي. سو ته قصو لوڪان لڪل ڪونهي. ڪجهه عرصو پهريائين سنڌ هائي ڪورٽ جي حڪم سان سنڌ جي اترئين مذڪوره بالا اضلاع جي 117 ٿاڻن جي ٻهرين صف جي "پروڪليمڊ آفينڊر" ڌنگن يا ڌوهارين جي هڪ فهرست شايع ٿي آهي، جنهن موجب 20000 جي لڳ ڀڳ ڌوهارين جو ڏس مليو آهي، جيڪي قانون کي گهربل آهن. اها فهرست پڙهڻ سان تشويش تازه دم ٿي وڃي ٿي. هڪ ٻي اهڙي فهرست به نظر مان گذري آهي، جنهن مطابق سنڌ جي اترئين ضلعن جي هڪ مشهور قبيلائي سردار، جيڪو هاڻ مرحيات ٿي مٽيءَ جو مهمان بڻجي چڪو آهي، جنهن 2500 قتل ٿيل ماڻهن جا جرڳائي فيصلا ڪري ڪنهن حد تائين ڪروڙ کي کڪ پڻ ڪيو آهي، جيڪو امرهن پونءِ جي پيانڪ صورت جي سنڌ ڏئي ٿو. انگريز جي بيٺڪي راڄ ۾ ڪيترائي بربريت جا داستان رقم ٿيا پر سندن دور متعلق اهو به زبان زد عام آهي ته ايتري ته رياستن ۾ امن جي رٽ قائم هئي جو شينهن ۽ ٻڪري هڪ گهاٽ تان پاڻي پيئندا هئا. عرض اهو آهي ته سندن امن تي فوڪس ڪرڻ سبب ئي ان اصطلاح وجود ورتو هو. هڪ مورخ لکي ٿو ته سنڌ جي اترئين ضلعن مان ضلعي ۾ هڪ ڊپٽي مئجسٽريٽ تي فقط هوائي فائر ڪرڻ سبب انگريز انتظاميا هڪ مرڪزي سردار کي جوابدار حوالي ڪرڻ جي باوجود ٽن مهينن تائين ڪلڪتي جيل ۾ ڪاٽ ۾ وڌو هو اڄوڪي دور ۾ التوامن کي ابتو ٽنگيندڙ ٽولي کي انعامن ۽ شيلڊن سان سرفراز ڪبو ته نتيجو ٻڙي نه نڪرندو ته ٻيو ڇا نڪرندو؟!

ٽيڪنيڪل انسٽيٽيوٽ قائم ڪيو ويندو. ان موقعي تي سنڌ اڪنامڪ زون مينيجمينٽ ڪمپني جي چيف ايگزيڪيوٽو آفيسر عبدالعظيم عقيلي، ڌابيجي زون جي ڊيولپر مهابت خان ۽ سنڌ پبلڪ پرائيويٽ پارٽنرشپ يونٽ جي سربراهه اسد ضامن پڻ خطاب ڪيو. اسد ضامن ٻڌايو ته پيپلز پارٽي ون يونٽ وڏيڪ منصوبا کڻي اچي رهيو آهي. صحافين جي هڪ سوال جي جواب ۾ شرجيل انعام ميمڻ چيو ته سيڙپڪار هن زون ۾ اچڻ لاءِ اڳ ئي رابطي ۾ آهن. هن چيو ته لڳ ڀڳ 5 ارب ڊالرن جي سيڙپڪاري جو امڪان آهي. هڪ سوال جي جواب ۾ هن چيو ته ان ۾ ننڍين، وچولي ۽ وڏين سائزن جون صنعتون لڳنديون. بڪنگ ڇهن مهينن ۾ شروع ڪئي ويندي. ترقياتي ڪم 18 مهينن ۾ مڪمل ڪيا ويندا. هڪ سوال جي جواب ۾ هن چيو ته ان منصوبي ۾ سئو سيڪڙو سيڪيورٽي فراهم ڪئي ويندي. هي هڪ ماڊل منصوبو هوندو. ايس اي زيڊ ايم سي (SEZMC) ڪمپني جي ضابطن موجب، هن زون ۾ زمين صرف سيڙپڪار ڪمپنين کي ڏني ويندي. هڪ سوال جي جواب ۾ شرجيل انعام ميمڻ چيو ته هي ڪراچي، سنڌ ۽ پاڪستان لاءِ شاندار منصوبو هوندو. هي منصوبو 1500 ايڪڙ کان 15000 ايڪڙ تائين وڌي سگهي ٿو.

بقايا 01 ***

۽ سول قيادت سان ملاقاتون ڪندو. بيان ۾ چيو ويو آهي ته ملاقاتن ۾ ٻه طرفي معاملن، دفاعي ۽ علائقي شعبن ۾ سهڪار تي ڳالهه ٻولهه ٿيندي.

بقايا 02 ***

سان قبلي جو رُخ جاچي سگهبو. انڊونيشيا جي مذهبي معاملن واري وزارت جي ڊائريڪٽوريٽ جنرل آف اسلامڪ ڪميونٽي گائيڊنس ٻڌايو آهي ته ڇنڇر ۽ آچر تي سج ڪعبت الله جي مٿان هوندو. مسلمان ان ڏينهن تي قبلي جو رُخ جاچين. فلڪياتي ماهرن موجب مسلمانن لاءِ اهو صحيح وقت آهي ته اهي قبلي جو رُخ ٻيهر چيڪ ڪن. 26 ۽ 27 ذي الحج تي سج ڪعبت الله جي مٿان گذرندو. ان حوالي سان سعودي فلڪياتي ماهر ڊاڪٽر خالد الزعاق ٻڌايو ته ڇنڇر، آچر ۽ سومر تي مڪي پاڪ ۾ ظهر جي اذان وقت سج ڪعبت الله جي مٿان هوندو. نماز جي وقتن ۽ قبلي جي رُخ لاءِ سج جو ڪردار بنيادي آهي.

بقايا 03 ***

سيڙپڪاري ۽ پبلڪ پرائيويٽ پارٽنرشپ بابت وڏي وزير جي خاص مددگار سيد قاسم نويد قمر اڄ ڪراچي ۾ گڏيل پريس ڪانفرنس ڪندي چيو ته پاڪستان پيپلز پارٽي جي چيئرمين ۽ پرڏيهي وزير بلاول ڀٽو زرداري، سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه ۽ سنڌ ڪابينا جي ميمبرن سان گڏ چنجهڻ ڏينهن منجهند جو 12 وڳي ڌابيجي اسپيشل اڪنامڪ زون سائيٽ تي سي پيڪ جي هن عظيم الشان منصوبي جي ترقياتي ڪم جي شروعات ڪندا. هن چيو ته ڌابيجي اسپيشل اڪنامڪ زون پاڪ چين اقتصادي راهداري جو ترجيحي منصوبو آهي ۽ ڌابيجي زون جو افتتاح هڪ خاص موقعو آهي. اهو موقعو پوري پاڪستان ۽ خطي جي اقتصادي ترقي جي لاءِ اهم قدم آهي. هن چيو ته سنڌ حڪومت 15 جولاءِ تي ڌابيجي اسپيشل اڪنامڪ زون جو افتتاح ڪري رهي آهي. هڪ سيڙپڪار جيڪو هن زون ۾ ڪاروبار شروع ڪندو، ان کي ڏهن سالن تائين ٽيڪس کان ڇوٽ ڏني ويندي ۽ درآمد ڪيل ڪنهن به مشينري تي ڪا به ڊيوٽي نه لڳندي. هن علائقي ۾ لکين نوجوانن کي سڌي ۽ اڻ سڌي طرح روزگار ملندو. هن علائقي ۾ سيڙپڪاري جا سونهري موقعا آهن. ٽرڪول ۾ ڪيترن ئي سيڙپڪار ڪمپنين سيڙپڪاري ڪئي آهي. اهڙي طرح هي زون سڄي دنيا مان سيڙپڪارن کي وڏي پيماني تي راغب ڪندو. هن چيو ته سنڌ جو وڏو وزير صوبي ۾ سيڙپڪاري جا موقعا اجاگر ڪرڻ لاءِ پڻ پروگرام ڪري رهيو آهي ته جيئن صوبي ۾ سيڙپڪاري جا شعبا سيڙپڪارن جي سامهون رکي سگهجن ۽ واپاري ۽ سيڙپڪار اڳتي وڌي انهن شعبن ۾ سيڙپڪاريءَ جا موقعا ڳولين. سنڌ جي وڏي وزير جي سيڙپڪاري ۽ پبلڪ پرائيويٽ پارٽنرشپ بابت خاص مددگار سيد قاسم نويد قمر چيو ته ملڪ ۾ معاشي ترقي لاءِ ضروري آهي ته اسان پنهنجي ملڪ ۾ سيڙپڪاري جي موقعن کي هٿي ڏيون. هن چيو ته پاڪستان ۾ اهڙو شاندار موقعن جو حامل زون اڃا تائين ناهي ٺهيو. جيئن ڌابيجي زون آهي. هن چيو ته سي پيڪ منصوبو ان ڪري آهي ڇو ته چين هن جڳهه کي پنهنجي علائقي مان ويجهن صنعتن جي منتقلي لاءِ مناسب سمجهيو آهي. هن چيو ته ڌابيجي زون ۾ هڪ بيو اهم عنصر هن زون ۾ ماحول دوست ۽ متبادل ذريعن مان سستي ۽ بنا رڪاوٽ توانائي فراهم ڪئي ويندي. هن زون ۾ گئس ۽ پاڻي جي فراهمي جو مڪمل طور تي انتظام آهي. هي زون پاڪستان جي معاشي تقدير بدلائي ڇڏيندو. اسان ڪوششڪري رهيا آهيون ته هي زون ڪامياب ترين اقتصادي اڪنامڪ زون ثابت ٿئي. هن چيو ته شروعاتي طور تي ڏيڍ لک روزگار جا موقعا فراهم ڪيا ويندا. ڌابيجي زون جاگرافيائي روٽ تي واقع آهي. هي زون ملڪ جي معيشت ۾ اهم ڪردار ادا ڪندو. زون ۾ ٽيڪنيڪل اسٽاف جي کوٽ کي پورو ڪرڻ لاءِ

بقايا 04 ***

۽ بينظير آباد لعلزجي ايم او يو تقريب جي حوالي سان ڪوئنايل تقريب کي مهمان خاص جي حيثيت سان خطاب ڪندي ڪيو. ان موقعي تي پنهنجي خطاب ۾ سنڌ جي مڪاني ادارن واري وزير سيد ناصر حسين شاهه چيو ته ايس پي ايل شروع ٿيڻ کان اڳ ئي سنڌ سميت سڄي پاڪستان ۾ ڪرڪيٽ جي مداحن جو ڌيان ڇڪائڻ ۾ ڪامياب ٿي ويو آهي. ايس پي ايل ۾ سنڌ جي پٺ تي پيل ۽ نظرانداز ٿيل علائقن جي نوجوان ڪرڪيٽرن کي به موقعو ڏنو ويندو ته هو پنهنجي صلاحيتن جو مظاهرو ڪن. ان سان گڏ سنڌ جي ٻهراڙي وارن علائقن جي نوجوان ڪرڪيٽرن کي نه صرف موقعو ملندو پر ڪين اڳتي وڌڻ جا به موقعا ملندا ۽ جڏهن انهن کي شاهد آفريدي ۽ عبدالرزاق سميت ٻين سينيئر رانديگرن جي حمايت ۽ شفقت ملندي ته سندس حوصلا افزائي ٿيندي. غلام حسين شاهد، شهزاد اختر جهڙن ڪرڪيٽ لورز جي به سپورٽ حاصل آهي جڏهن ته عارف ملڪ جو به ان ۾ اهم ڪردار آهي. شاهد آفريدي ۽ عبدالرزاق پڻ کي گذارش آهي ته هو ليڊ ڪن. سمورن ڊويزنل هيڊڪوارٽرن ۾ رانديگرن جي سهولتن کي وڌايو پيو وڃي ۽ ارباب صاحب تمام گهڻو ڪم ڪري رهيو آهي. انهن مختلف رانديگرن لاءِ بهتر سهولتون فراهم ڪيون آهن. سردار محمد بخش مهر جيڪو صوبائي رانديگرن وارو وزير پڻ رهي چڪو آهي. پاڻ به هڪ سلو ڪرڪيٽر هو. هن پنهنجي دور ۾ رانديگرن جي سرگرمين کي هٿي وٺرائڻ لاءِ تمام گهڻو ڪم ڪيو. اسان سڀني جو هڪ ئي مقصد آهي ته اهو تمام گهڻو ڪامياب ٿيندو. ان موقعي تي مڪاني ادارن واري وزير اعلان ڪيو ته ايس پي ايل 19 سيپٽمبر کان باضابطه طور تي شروع ڪئي ويندي. آخر ۾ سيد ناصر حسين شاهه پيلي واري صوبائي وزير تيمور ٽالپر سان گڏ سنڌ اسيمبلي ۾ ايس پي ايل آگاهي بس جو افتتاح پڻ ڪيو. جيڪا سڄي سنڌ جي عوام ۽ خاص ڪري نوجوان ڪرڪيٽرن کي ايس پي ايل بابت آگاهي فراهم ڪندي. بس کي ڪرڪيٽ جي موضوع تي رنگين تصويرن سان سينگاريو ويو آهي ۽ پينٽنگ ذريعي صوبي جي ڪرڪيٽ شوقينن لاءِ پرڪشش بڻايو ويو آهي. ان موقعي تي پاڪستان ڪرڪيٽ ٽيم جو اڳوڻو ڪپتان شاهد خان آفريدي، سنڌ پريميئر ليگ جي چيئرمين عارف ملڪ، پي سي ايل جي سي اي او شهزاد اختر، ايس پي سي ايل جو مينٽور اڳوڻو آل رائونڊر ڪرڪيٽر عبدالرزاق کان علاوه ٻين پڻ

خطاب ڪيو. بينظير آباد لعلزجي اونرشپ جي تقريب چيئرمين آف ڪنگڊم گروپ غلام حسين شاهد ۽ ايس پي سي ايل جي چيئرمين عارف ملڪ اير او يو تي صحيحون ڪيون. ان موقعي تي عارف ملڪ بينظير آباد لعلزجي اونر کي بينظير آباد لعلزجر جهنڊو پڻ حوالي ڪيو. تقريب ۾ اڳوڻي ۽ موجوده پاڪستاني ڪرڪيٽرن کان علاوه شوبز جي دنيا جي ستارن به شرڪت ڪئي. ان موقعي تي مختلف خطابن ۾ چيو ويو ته ايس پي ايل جي اعلان سان سنڌ جي نوجوان ڪرڪيٽرن ۾ ان جو حصو بڻجڻ جي خواهش پيدا ٿي وئي آهي ۽ هو بي صبري سان ايس پي ايل جي اپڊيٽ جو ڏاڍو انتظار ڪري رهيا آهن ۽ هو به سندس ڀيرو ڪري رهيا آهن. ۽ هاڻي ايس پي ايل (SPL) سنڌ نوجوان ڪرڪيٽرن جي دلين جي ڌڙڪن بڻجي وئي آهي، جن کي اڄ تائين ڪنهن به پليٽ فارم تي پنهنجي صلاحيتن جو مظاهرو ڪرڻ جو موقعو نه ملي سگهيو آهي.

بقايا 05 ***

جي عبادت ڪئي ۽ شهيد جوانن کي پيتا پيش ڪئي. آءِ ايس پي آر طرفان جاري ڪيل بيان موجب هٿيار بند فوجن افغانستان ۾ ڪالعدم ٽي ٽي پي جي محفوظ ٺڪاڻن تي ڳڻتي آهي. ان قسم جا حملا برداشت جوڳا ناهن. پاڪستان جي سيڪيورٽي فورسز طرفان ڀرپور جوابي ڪارروائي ٿيندي. آءِ ايس پي آر موجب هٿيار بند فوجن افغانستان مان ٽي ٽي پي جي دهشتگرد ڪارروائين ۽ افغانستان ۽ ڪالعدم ٽي ٽي پي جي محفوظ پناهه گاهن تي ڳڻتي جو اظهار ڪيو آهي. آءِ ايس پي آر جي بيان ۾ چيو ويو آهي ته عبوري افغان حڪومت پنهنجي سرزمين دهشتگردي لاءِ استعمال ٿيڻ کان روڪيندي. پاڪستان ۾ دهشتگردي جي واقعن ۾ افغان شهرين جو ملوث هجڻ برداشت جوڳو ناهي. پاڪ فوج دهشتگردن خلاف ڪارروائيون جاري رکندي ۽ دهشتگردي جي لعنت کي پاڙئون پٽيندا سين.

بقايا 06 ***

چيو رياست جي ذميواري آهي ته ماءُ ۽ ٻار جي سار سنڀال ڪري. آبادي ڪنٽرول ڪرڻ لاءِ تعليم جي تمام گهڻي ضرورت آهي ۽ اسلام خاندان جي رشتي کي مضبوط بڻائي ٿو. پاڪستان جو عوام به خوشحال خاندان جيان هجڻ گهرجي. هن چيو ته ايران ۽ بنگلاديش پنهنجي وسيلن بابت گهڻا محتاط آهن. آبادي ۽ واڌ تي ضابطي لاءِ اسان کي گڏيل حڪمت عملي جي ضرورت آهي. هڪ ملاميت هوندي آهي ته هزارين درخواستون اينديون آهن. اسان کي موقعا پيدا ڪرڻا آهن. تعليم ۽ هنر ڏيڻو آهي.

بقايا 07 ***

ڪاغذ رد ٿيڻ خلاف اپيل 10 سالن ڪانپوءِ ٻڌڻي لاءِ مقرر ڪئي وئي آهي. چيف جسٽس آف پاڪستان عمر عطا بنديال جي سربراهي ۾ 3 رڪني بئنچ 20 جولاءِ تي پرويز مشرف جي درخواست تي ٻڌڻي ڪندي. واضح رهي ته اڳوڻو صدر جنرل رٽائرڊ پرويز مشرف ڊگهو عرصو بيمار رهڻ ڪانپوءِ هلندڙ سال 5 فيبروري تي لاڏاڻو ڪري ويو هو.

بقايا 08 ***

هيلسنڪي ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي جو بائيڊن چيو ته ولاديمير پيوٽن جنگ هاريائي ويو. هن لاءِ يوڪرين ۾ جنگ کٽڻ ناممڪن آهي. آمريڪي صدر وڌيڪ چيو ته هو يوڪرين جي بحران جي پس منظر ۾ روسي جي ايٽمي هٿيارن جي استعمال جا امڪان ناهي ڏسي رهيو. يوڪرين پنهنجي جارحيت ۾ اهم اڳڀرائي ڪندو ۽ اها صورتحال ڪنهن نه وقت ڳالهين ذريعي حل ڏانهن وٺي ويندي. هن چيو ته يوڪرين نيٽو ۾ شامل ٿي ويندو. روسي صدر پيوٽن آخر ۾ فيصلو ڪندو ته جنگ جاري رکڻ روس جي مفاد ۾ ناهي. روسي يوڪرين سان ورهين تائين پنهنجي جنگ جاري نٿو رکي سگهي. جنگ دوران ڪو به نيٽو ۾ شامل نٿو ٿي سگهي ڇو جوان جو مطلب ٽين عالمي جنگ جي شروعات هوندي.

بقايا 09 ***

ناڪام ٿي وينجشما پاور پلانٽ چين جي پاڪستان تي اعتماد جي علامت آهي، منصوبي سان پاڪ-چين لاڳاپن کي هٿي ملندي. وزيراعظم شهباز شريف اسلام آباد ۾ نيشنل يونيورسٽي آف ٽيڪنالاجي جي ڪيمپس جي پيڙهه جو پٿر رکيو ۽ ٽيڪنيڪل ڪاليجن ۽ سرٽيفڪيٽس ورهايا وزيراعظم چيو ته اسان جي حڪومت ختم ٿيڻ ۾ باقي هڪ مهينو بچيو آهي. هنرمند ماڻهن کي پرڏيهه موڪلڻ سان تجارتي خسارو گهٽائي سگهجي ٿو. پاسي آءِ ايم ايف پاڪستان سان مستحڪم پاليسي تي عملدرآمد کي اتر قرار ڏئي ڇڏيو آهي. واشنگٽن ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي آءِ ايم ايف جي ترجمان جولي ڪوزيڪ چيو ته پاڪستان لاءِ نئين پروگرام معيشت کي مستحڪم ڪرڻ وارين ڪوششن کي سهارو ڏيندو. پر آءِ ايم ايف پروگرام جي ڪاميابي لاءِ ضروري آهي ته پاڪستان مستحڪم پاليسي تي عمل ڪري. پاڪستان کي مختلف قسم جا چئلينج درپيش آهن.

پاڪستان کي لاڳيتو سڌارن جي ضرورت پوندي، آءِ ايم ايف پاڪستان سان هميشه گڏجي ڪم ڪرڻ لاءِ تيار آهيون، آءِ ايم ايف پارن پاڪستان کي پروگرام تحت هڪ ارب 20 ڪروڙ ڊالرز جي رقم جاري ڪئي وئي آهي. رهيل رقم نومبر ۽ فيبروري ۾ ٻن جائزن بعد فراهم ڪئي ويندي.

بقايا 10 ***

نجي ٽي وي چئنل جي پروگرام ۾ ڳالهائيندي اير اين اي سائرا بانو چيو ته جهنگ جو به قانون آهي. شينهن جو پيٽ ڀرجي ويندو آ ته شڪار ناهي ڪندو پر هتي ائين ناهي. ڪنهن کي خبر ناهي ته اسان ڪهڙي پاسي وڃي رهيا آهيون. هن چيو ته چونڊن جو دارومدار موجوده حڪومت تي آهي. اهي ڪرائيندا ته ٿي وينديون، چونڊون ٿي به وڃن ته ن ليگ وارا قبول ڪندو آهي. هو هڪٺي جي گهڻي پڪوندا، سندس چوڻ هو ته لاهور ۾ جهنڊا هڻڻ ته پ ڀ ۽ ن ليگ ۾ اختلاف ٿيو. جونڊون ڪرائڻ جي ضرورت ئي ناهي. ڪٿا کيڏرايو سائرا بانو وڌيڪ چيو ته نواز شريف جي واپسي نظر نه پئي اچي، نواز شريف جي پيو اصل مان پڻ پيو بيمار ئي آهي. هن لاءِ تاريڪي جا ٻئي پاسا برابر آهن. جو نواز وطن واپس اچي. نواز شريف جو هر وطن واپس اچي.

بقايا 11 ***

مهانگي ڪري ڇڏي، اها واڌ مٽي جي ماهوار فيول ايڊجسٽمينٽ جي مد ۾ ڪئي وئي آهي. نيپرا طرفان ان حوالي سان نوٽيفڪيشن به جاري ڪيو ويو آهي. ڪي اليڪٽرڪ واهپيدارن کي جون جي بلن ۾ اداڪاري ڪرڻون پوندو. پونديون تي تازي واڌ کي اليڪٽرڪ جي لائف لائن واهپيدارن تي لاڳو نه ٿيندي.

بقايا 12 ***

ته ويندو هن چيو ته اسيمبلي ميمبرن 13 آگسٽ 2018 تي حلف کنيو هو ان حساب سان جڏهن 5 سال پورا ٿيندا ته چونڊون ٿينديون. ملڪ ۾ عام چونڊون 12 آڪٽوبر تائين ٿي وڃڻ گهرجن سندس چوڻ هو ته 30 ڏينهن وڌيڪ حاصل ڪرڻ لاءِ اسيمبليون ٽوڙڻ سان فرق نه پوندو. نگران حڪومت جو فيصلو وزيراعظم ۽ اپوزيشن ليڊر گڏجي ڪندا. جيڪڏهن ڪنهن نالي تي اتفاق نه ٿي سگهيو ته پارلياماني ڪميٽي ڏسندي.

بقايا 13 ***

ڪرڻ لاءِ اختيارين جي ڪوشش جي سهارو ڏيندو پر آءِ ايم ايف پروگرام جي ڪاميابي لاءِ اهو انتهائي ضروري آهي ته پاڪستان مستحڪم پاليسي تي عملدرآمد ڪري، چو ته هن چيو ته اهو پروگرام پاڪستان جي ماڻهن جي مدد ۽ حمايت لاءِ اهم هوندو. پاڪستان مختلف قسمن جي چئلينجن جي منهن ڏئي رهيو آهي. پاڪستان کي مسلسل سڌارن جي ضرورت آهي. اهو پروگرام پاڪستان جي ملڪي ۽ ٻاهرين اقتصادي صورتحال مضبوط بڻائڻ لاءِ اهم ڪردار ادا ڪندو. سندس چوڻ هو ته آءِ ايم ايف سڌارين پاڪستان سان گڏ ڪم ڪرڻ لاءِ تيار آهي. عالمي مالياتي فنڊ طرفان پاڪستان کي هڪ ارب 20 ڪروڙ ڊالر فراهم ڪيا ويا آهن. جڏهن ته باقي رقم نومبر ۽ فيبروري ۾ ٻن جائزن ڪانپوءِ فراهم ڪئي ويندي. آءِ ايم ايف ترجمان چيو ته پاڪستان جي اسٽرڪچرل چئلينجن کي حل ڪرڻ لاءِ انهن سڌارن تي عملدرآمد جاري رکڻو پوندو، جيڪي معاشي تبديلين، معاشي واڌ ۽ وڌيڪ جي مضبوط بڻائڻ ۽ نجي سرمائيڪاري جي نئين شروعات جو ماحول تيار ڪرڻ لاءِ ضروري آهن.

بقايا 14 ***

ذريعي ڪٽي پئي وڃي، نيپرا ايڪٽ ۾ آرڊيننس ذريعي ترميمن تي صوبن کي سخت خدشا آهن صوبن جي خدشن کي دور ڪرڻ ڪانسواءِ تجويز ڪيل آرڊيننس ناقابل قبول آهي. نيپرا ايڪٽ ۾ ترميم سان صوبن جا حق ڪسي ويندا ايڪٽ ۾ ترميم کان اڳ اسٽيڪ هولڊرز ۽ صوبن کي اعتماد ۾ ورتو وڃي. اميد آهي ته وزيراعظم ڪنهن به صوبن سان ناانصافي ڪرڻ نه ڏيندو. آرڊيننس ذريعي اين پي آر ايڪٽ تبديل ڪرڻ سان پاور سيڪٽر، وفاق ۽ صوبن ۾ اختلاف پيدا ٿيندا.

بقايا 15 ***

هيٺ سنڌ اسيمبلي جي ڪميٽي روم ۾ منعقد ٿيو جنهن ۾ هلاج ماتا جي ياترا جي لاءِ بس سروس هلائڻ جي حتمي منظوري ڏني وئي ۽ ضلعي سطح تي ڪميٽيون ٺاهيون جيڪي ياترا جي لاءِ ويندڙن جي حتمي فهرست جوڙڻ علاوه ياترا جي باقي انتظامن جي سارسنڀال لهنديون اجلاس ۾ فيصلو ڪيو ويو ته ياترا جي لاءِ ستن بسن تي لاڳاپيل پهرين قافلو 22 جولاءِ تي ڪراچي مان روانو ٿيندو جڏهن ته اهڙيءَ حيدرآباد سميت هر ضلعي مان قافلا روانا ٿيندا. اجلاس ۾ اهو به فيصلو ڪيو ويو ته ضلعي ٿرپارڪر ۽ عمرڪوٽ ۾ هندن جي اڪثريت هجڻ جيڪڻيهن اهن اضافي سروس هلائي ويندي. ان موقعي تي صوبائي وزير گيان چند ايسراڻي چيو ته هزلاج ماتا جي ياترا لاءِ بس

سروس لاءِ پوري صوبي مان موٽ ملي آهي جڏهن ته اقليتن سکن ۽ عيسائي برادري جي مقدس جاين جي ياترا جي لاءِ به قافلا روانا ڪيا ويندا. ان موقعي تي اجلاس ۾ شرڪت ڪندڙن صوبائي وزير پاران بس سروس شروع ڪرڻ تي سندس تعريف ڪندي چيو ته هي صوبي ۾ اهڙي قسم جو پهريون منفرد قدم آهي جنهن جي عوام پاران ڪافي ساراهه ملي آهي. صوبائي وزير وڌيڪ ٻڌايو ته ايندڙ مالي سال اقليتي برادري سان واسطو رکندڙ وارن حقدارن شاگردن کي اسڪالرشپ لاءِ پوڻا چار ڪروڙ روپيا رکيا ويا آهن. جيڪي مرحلي واري ڏنا ويندا. ڪميٽي اجلاس ۾ ٽنڊو محمد خان ۾ معمولي جهيڙي تي 12 سالن جي بارشام جي قتل تي سخت لفظن ۾ مذمت ڪندي ان جي قاتلن جي گرفتاري ۽ وارثن جي ڀرپور مالي امداد جو مطالبو ڪيو ويو. هن وڌيڪ چيو ته پنهنجي وزارت واري دور ۾ صوبي ۽ عوام جي ڀلائي لاءِ بهترين فيصلا ڪيا ۽ اقليتي برادري بنا فرق جي خدمت ڪئي ۽ خدمت ۽ محنت جي نتيجي ۾ ايندڙ دور به پاڪستان پيپلز پارٽي جو هوندو الله چاهيو ته اسان جي پارٽي وڌيڪ ڪاميابي حاصل ڪندي ۽ وفاق ۾ به حڪومت ٺاهيندي.

بقايا 16 ***

جي آءِ ٽي تحريڪ انصاف چيئرمين ڪان 45 منٽن تائين پڇا ڳاڇا ڪئي، ڪانس 9 مئي واقعن بابت سوال ڪيا ويا. تحريڪ انصاف چيئرمين کي 9 مئي واقعن جون وڊيوز ڏيکاريون ويون ۽ 8 ۽ 9 مارچ تي زمان پارڪ مان آپريٽ رابطن جون شاهديون به ڏيکاريون ويون. ذريعن موجب پي ٽي آءِ چيئرمين جي آءِ ٽي جي سوالن جا مطمئن ڪندڙ جواب نه ڏئي سگهيو ۽ واپس روانو ٿي ويو. جڏهن ته پي ٽي آءِ چيئرمين جا جواب ۽ بيان جاچ رڪارڊ جو حصو بڻايا ويا. پي ٽي آءِ چيئرمين کي جي آءِ ٽي سرور روڊ ٿاڻي جي ڪيس ۾ طلب ڪيو هو ان کان اڳ به ڪيس ۾ پيرا طلب ڪيو ويو هو پر هو پيش نه ٿيو.

بقايا 17 ***

لکيو آهي هن چيو ته مان پاڪستان جي آزاد شهري طور لنڊن ۾ گرمين جون موڪلون گذارڻ آئي آهيان ۽ پاڪستان واپس وينديس. مون وٽ تصديقي اطلاع آهي ته شهزاد اڪبر برطانوي پاسپورٽ هو. جنهن تي هو برطانيا ۾ رهي رهيو آهي، حريم شاهه، شهزاد اڪبر تي بي شمار دولت ۽ مليت ناهي لڪائڻ جو الزام هڻندي چيو ته مون وٽ ان ڳالهه جون شاهديون موجود آهن ته شهزاد اڪبر جي برطانيا ۾ ظاهر نه ڪيل ملڪيت آهي. جتي هو هاڻ رهي پيو. ٽڪ ٽاڪر موجب اڳ ۾ مان برطانيا آيس ته هن مون کي هتان جي پورٽ ڪرائڻ چاهيو، شهزاد اڪبر جهڙو انسان آهي. هو ڪڏهن به منهنجو مقابلو نٿو ڪري سگهي. برطانوي حڪومت منهنجي گرفتاري جي شهزاد اڪبر جي درخواست رد ڪري ڇڏي، شهزاد اڪبر جيڪڏهن مون کي لنڊن ۾ ملي ويو ته ان لاءِ نتيجا سٺا نه هوندا. سندس چوڻ هو ته شهزاد اڪبر اقتدار وقت مون سميت ڪيترن ئي ماڻهن جي زندگين سان کيڏيو. اقتدار جي غرور ۾ هن ماڻهن تي ڪوڙا ڪيس ڪيا. برطانوي حڪومت شهزاد اڪبر جي الزامن جو نوٽيس وٺڻ بنا مون کي ويزا ڏني ڇڏي.

بقايا 18 ***

آهي ته منهنجا مخبر روسي صدر ولاديمير پيوٽن جي ويجهو موجود آهن. اڄ جي دور ۾ ڳجهي اداري جو سربراهه پاڇي ۾ نٿو رهي سگهي. پرڏيهي خبارو اداري موجب ميجر جنرل ڪائرلينو بدانوف چيو ته دنيا جي ڪنهن به ملڪ ۾ آئينده تمام جنگين اهڙيون ٿي هونديون. اسان چئي سگهون ٿا ته اسان هڪ نئين نئون سيٽ ڪري رهيا آهيون. يوڪرين جي مرڪزي انٽيليجنس ڊائريڪٽوريٽ (جي يو آر) جي سربراهه چيو ته 2014ع ۾ جڏهن ماسڪو يوڪرين جي علائقي ڪريميا تي قبضو ڪيو. ان وقت اسان ڪٺي ڪيو ته پنهنجو آواز دنيا تائين پهچائينداسين پر 2014ع ۾ اسان چاهه جي جنگ هارائي وياسين. هن چيو ته اسان ڪاهه جنگ ڪان پر 2022ع ۾ شروع ٿيل جنگ ۾ اسان بلڪل مختلف طريقيڪار ۽ انداز اپنايو. هاڻ روسي چاهه جي جنگ هارائي رهيا آهن سندس موجب روس جي هٿياربند گروهه ويگنر جي سربراهه ٻريگوزين کي روس جي اندر حمايت حاصل آهي. ڳجهي اداري جي سربراهه جو چوڻ هو ته يوڪرين جو ڪو نه ڪو منهنجو مخبر آهي. ڪجهه ته پيوٽن سان گڏ گهڻو وقت گذاري ڪندا محڪمن آهن. اهو ئي سبب آهي جو اسان کي خبر هوندي آهي ته ڇا ٿي رهيو آهي؟ ۽ ڇا ٿيڻ وارو آهي؟

بقايا 19 ***

ڪان 22 جولاءِ دوران چوماسي برساتن جو نئون سلسلو سنڌ تي اثرانداز ٿي سگهي ٿو موسميات کاتي جو چوڻ آهي ته ڪراچي ۽ ٻين ضلعن ۾ برسات جو امڪان آهي. برساتن جو نئون سلسلو ٿار بنگال کان پاڪستان ۾ داخل ٿيندو. موسميات کاتي موجب ڪراچي ۾ برسات جي شدت جو اندازو سسٽم ويجهو اچڻ تي ٿيندو.

بقايا 20 ***

تقريبن 3.3 بلين ماڻهو جيڪي آبادي جو اڌ آهن. اهڙن ملڪن ۾ رهن ٿا جيڪي تعليم ۽ صحت بدران قرضن جو وياج ادا ڪرڻ تي گهڻي رقم خرچ ڪرڻ تي مجبور آهن. يونائيٽيڊ نيشن ڊويلپمينٽ پروگرام جي سربراهه اڃم اسٽينزهڪ بيان ۾ چيو ته گهڻا قرضي ملڪ قرضن جي بلد سطح، ناڪافي سماجي خرچن، ۽ غربت جي شرح ۾ ڪُٺتي جوڳي واڌ وچ ۾ خاص واسطو آهي. گڏيل قومن چيو ته قرض جي ادائگي کي سماجي خرچن جي مقابلو ڪرڻ ڏانهن موڙيو وڃي. رپورٽ ۾ خدشو ظاهر ڪيو ويو آهي ته هن سال جي آخر تائين 75 ملين ماڻهو انتهائي غربت جو شڪار ٿي. اهڙن ماڻهن جي روز جي آمدني تمام گهٽ آهي جڏهن ته 90 ملين ماڻهو وڌيڪ غربت جي لڪير کان هيٺ اچي ويندا.

بقايا 21 ***

سان چونڊ سرگرميون شروع ڪري رهي آهي، عام چونڊن ۾ پنجاب جي هر تڪ ۾ شينهن جو نشان هوندو. راڻا ثناءالله چيو ته مسلم ليگ ن پنجاب ۾ چونڊ عمل کي ڀرپور طريقي سان اڳتي وڌائيندي، ن ليگ سمورن صوبائي ۽ قومي اسيمبلي جي ٽڪن تي پنهنجا اميدوار بيهاريندي. راڻا ثناءالله چيو ته هر تڪ ۾ ن ليگ جو اميدوار هوندو، هو ڪنهن سان به چونڊ اتحاد نه ڪندا. ن ليگ پنجاب ۾ ڊويزن، ضلعي، صوبائي تڪن ۽ يوسي سطح تائين مضبوط آهي. ان جي حمايت ڪندا سين هن چيو ته ملڪ جڏهن به بحران جو شڪار ٿيو ته نواز شريف جي قيادت ۾ ن ليگ کي ان بحران مان ڪڍيو. ن ليگ بجلي جي لوڊشيڊنگ ۽ دهشتگردي جو مسئلو ختم ڪيو. مسلم ليگ ن جي اڳواڻ چيو ته ملڪ دهشتگردي ۽ لوڊشيڊنگ جي بحران جي قابو پائي چڪو آهي. جيڪڏهن 12 آڪٽوبر 1999ع جو ايڊونچر نه ٿئي ها ته ملڪ ترقي يافته ملڪن جي لسٽ ۾ هجي ها. ملڪ ترقي يافته ملڪن جي لسٽ ۾ هجي ها. ترقي جو رستو، تنهنڪري اتي هڪ سازش ٻيهر هئي. راڻا ثناءالله چيو ته ٻيهر ن ليگ ۽ ان جي قيادت کي نشانو بڻايو ويو. 4 سالن کان ترقي جو عمل روڪيو ويو. انتظامي سياست ڪري ڪوڙا ڪيس ٺاهي بيگناهه ماڻهن کي جيلن ۾ وڌو ويو هن چيو ته 4 سالن کان اوٽي ٽوٽي، ته ڇڏيندس. چور ۽ ڌاڙيلن سان ڊيل ڪئي وئي. ان تقام سان پاڪستان جي ترقي کي سخت نقصان پهتو. پاڪستان کي اهڙيون حالتون ڏنيون ويون جو ملڪ ڏيفالٽ جي ويجهو اچي ويو وفاقي گهرو وزير چيو ته فتنو هن ملڪ جي سياست کي ورهائي ڇڏيو آهي. ان کي زهر ڏنو ۽ نوجوانن کي گمراهه ڪيو. راڻا ثناءالله چيو ته 9 مئي جي واقعن ۾ ملوث ماڻهن کي آزاد نه ٿو ڪري سگهجي ڇاڪاڻ ته انهن کي اليڪشن وڙهڻي آهي هن چيو ته ملڪ دشمن ايجنڊا ڪشندڙن خلاف ڪارروائي ٿيندي. 4 سالن کان ماڻهن ٻين کي آزمايو آهي. راڻا ثناءالله چيو ته ن ليگ ٻيهر شهباز شريف جي قيادت ۾ اتحادي حڪومت ناهي، هن چيو ته هي اليڪشن ڪٽي ملڪ کي ترقي طرف وٺي ويندا. جيڪڏهن ڪامياب ٿي ته مهانگائي کي محدود ڪري غريبن جي زندگي آسان بڻائي ڇڏينداسين. ن ليگ اڳواڻ چيو ته جيڪڏهن موقعو مليو ته هو عام ماڻهو جي آمدني وڌائينداسين ۽ نوجوانن کي بهتر مستقبل ڏيندا. ملڪ ۾ رواداري، احترام جي فروغ ڏينداسين ۽ قانون جي حڪمراني کي مڪمل طور تي لاڳو ڪيو ويندو.

بقايا 22 ***

۾ ملوث اي ايس آءِ ۽ ٻيا پوليس اهلڪار فرار آهن جن جي گرفتاري لاءِ ڇاپا هنيا پيا وڃن.

بقايا 23 ***

ڪيو ويو آهي. ايف آءِ اي موجب گرفتار ڪيل جوابدار شهرين کي بليڪ ميل ڪرڻ جا انڪشاف ڪندي چيو ته ڪن روز جي بنياد تي شهرين کي ڪال ڪري جو ٽارگيٽ ڏنو ويندو هو. ان لائين ڪمپني ۾ مختلف سيڪشن ٺهيل هئا. متاثر شهرين جي دوستن ۽ سندن مائٽن کي ڪالز ڪندا هئاسين جڏهن ته انهن جي آفيس ۾ تارچر ڪالز بابت ڌار سيڪشن ٺهيل هئا. ايف آءِ اي موجب جوابدارن ٻڌايو ته هر سيڪشن کي ڪالز ڪرڻ جا ڌار ڌار ڪم سونپيا ويندا هئا. ڊي زيرو، ڊي ون، ڊي ايس 1، ڊي ايس 2 ۽ ڊي ايس 3 جي نالن سان سيڪشن هئا. لون ايپس ذريعي ذاتي ڊيٽا تائين پهچ حاصل ڪئي ويندي هئي. ذاتي ڊيٽا حاصل ڪري متاثر شهرين کي هراسان ڪيو ويندو هو ايف آءِ اي جو چوڻ هو ته ڇاپي دوران وڏي انگ ۾ دستاويز، ڪمپيوٽرز، ليپ ٽاپس ۽ سمز هٿ ڪيون ويون آهن.

بقايا 24 ***

ٽرڪ جو موٽرسائيڪل کي ٽڪر لڳڻ جي نتيجي ۾ عورت ۽ ٻار سوڌو 4 ڄڻا فوت ٿي ويا. فوتين ۾ منظور، سندس پيڻ منظوران، پٽ يوسف ۽ هڪ نازڪ حالو ٻار شامل آهي. فوتي لاڙڪائي مان دوا وٺي ڳوٺ الله ڏنو سيلرو وڃي رهيا هئا ته حادثو پيش آيو پوليس موجب لاشن کي اسپتال منتقل ڪيو ويو آهي جڏهن ته پوليس

ٽرڪ ڊرائيور کي گرفتار ڪري ٽرڪ کي تحويل ۾ وٺي ڇڏيو آهي. واقعي جو اطلاع ملندي ئي ضلعي چيئرمين اعجاز لغاري اسپتال پهتو. لاشن کي ضروري ڪارروائي بعد وارثن حوالي ڪيو ويو.

بقايا 25 ***

ايوان ۽ اپوزيشن ليڊر جي مشورن سان اڳتي وڌندي آهي. اسيمبلي جو مدو پورو ٿيڻ وارو آهي. پر خبر پئي ته اپوزيشن ليڊر دستياب ئي ناهي. انڪري رعنا انصار کي اپوزيشن ليڊر نامزد ڪيو آهيجي ڊي اي سوڌو ٻين پارٽين سان به رابطا ڪنداسين. سنڌ کي پيپلزپارٽي ورهايو آهي. اها ئي ٻهراڙي ۽ شهري سنڌ ۾ ويڇا وڌائي رهي آهي. اسان کي ئي لاڀ تا ڪيو ويو ته جيئن ٻهراڙي مان وڏو وزير ايندو رهي.

بقايا 26 ***

هيٺ غربت جي خاتمي بابت قومي اسيمبلي جي اسٽينڊنگ ڪميٽي جو اجلاس ٿيو. جنهن ۾ سنڌ ۽ پنجاب جي ٻوڏ متاثر علائقن ۾ نقصان جي ڪاٿي تي ڳالهايو ويو ڪميٽي جي بريفنگ ۾ ٻڌايو ويو ته 25.3 ارب رپيا بي ڊي ايم اي. 3.71 ارب سڌي رليف فنانس ڊويزن ڏنا. متاثر علائقن ۾ سامان ڊپٽي ڪمشنر ۽ مقامي انتظاميا ذريعي ورهايو ويو ڪميٽي چيئرپرسن سوال ڪيو ته ان سموري رقم جي آڊٽ ڪير ڪندو آهي، جنهن تي ڊي جي بي ڊي ايم اي ٻڌايو ته سمورن کاتن جي الڳ آڊٽ ڪئي ويندي آهي. سائرا بانو جي سانگهڙ ۾ 20 کان 25 ڳوٺ ٻوڏ هيٺ هئا کي نظر نه آيا. ان حوالي سان ڊي سي سانگهڙ کان سوال ڪيو ته جواب مليو پير صاحب ڳالهائڻ کان منع ڪيو آهي. جڏهن ته هڪ اينڪر ٻڌايو ته آصف زرداري چيو آهي ميرپور خاص ۾ 3 وقتن جو کاڌو ويهڻ نه گهرجي. ان باوجود ميرپورخاص ۾ به ڪجهه نه ڪيو ويو. هن چيو حڪومت ۾ هجڻ جا ته سڀني ڊپٽي ڪمشنرن کي ڊنگي ڇڏيون ها. سنڌ جا سمورا ڊپٽي ڪمشنر رليف جا فنڊ ۽ راشن ڪائي ويا. اجلاس ۾ ڪميٽي ميمبر شگفتا جماڻي ٻوڏ رليف ۾ ايندڙ راشن مارڪيٽ ۾ ڪپائڻ جو انڪشاف ڪندي ٻڌايو ته نوشهري فيروز ۽ سانگهڙ جا ڊي سي پڇي ويا آهن. ڊپٽي ڪمشنر رليف جو راشن مارڪيٽ ۾ اڇي وڪرو ڪيو.

بقايا 27 ***

يونٽ پاران 2023ع جي عالمي درجه بندي ۾ ڪراچي 173 شهرن ۾ 169 هين نمبر تي آهي. ان درجه بندي ۾ ڪراچي کان هيٺ رڳو 4 شهر آهن جن ۾ لاگوس، الجزيره، طرابلس ۽ دمشق شامل آهن. رپورٽ موجب ان درجه بندي ۾ شهرن کي استحڪام، صحت، ثقافت ۽ ماحول، تعليم ۽ انفرا اسٽرڪچر جي پيمائي تي پرکيو ويو آهي.

بقايا 28 ***

ڪائونسل جو ٿيو اجلاس ۾ سڄي سنڌ مان پارٽي جي ڊويزن ۽ ضلعن جي صدرن، جنرل سيڪريٽري سميت پارٽي جي مرڪزي ڪميٽي جي ميمبرن شرڪت ڪئي. اجلاس ۾ ملڪي ۽ سنڌ جي سياسي صورتحال تنظيمي صورتحال جو جائزو ورتو ويو ۽ مختلف فيصلا ڪيا ويا. سنڌ ترقي پسند پارٽي جي چيئرمين ڊاڪٽر قادر مگسي خطاب ڪندي چيو ته ملڪ جي اندر سياسي معاشي بحرانن جو واحد حل ملڪ جي سمورن ايڪائين کي برابري جي بنياد تي حق ڏيڻ ۾ آهي. حڪمران عوام مٿان ٽيڪس جا بار وجهڻ جي بدران عوام دوست معاشي پلان جوڙين ۽ پنهنجا شاهاڻا خرچ گهٽائين. هڪ پاسي مهانگائي سبب مسڪين عوام ماني جي گراهه لاءِ پريشان آهي ته ٻي پاسي حڪومت ۽ ڪامورن جا سرڪاري خرچن بادشاهي زندگيون گذارين پيا. هن چيو ته سنڌ ۾ وڌندڙ بک بدحالي بيروزگاري جي ذميوار پ پ حڪومت جيڪا مسلسل اقتدار ۾ هوندي به سنڌ جي ماڻهن کي ڪو رليف ناهي ڏئي سگهي. سنڌ ۾ بدامني ۽ لاقانونيت جو راڄ قائم آهي. سنڌ جا مٿيان ضلعا نوگو ايريا بڻيل آهي. ڌاڙيل راڄ کي حڪمرانن جي سرپرستي وڏيرا سردار ۽ جاگيردارن جو مڪمل ساٿ آهي. ڌاڙيلن سبب ڪچي جيڪا علائقا نوگو ايريا بڻيل آهن. اتان اليڪشن مان ڪوڙا ليا هٿي پولنگن جون پولنگون ڪنيندڙ انهن ڌاڙيلن کي پالي رهيا آهن. سنڌ اندر هڪ منظم سازش سان ڌارين آبادڪاري کي آباد ڪيو ويو آهي. سنڌ جي اندر منشيات فروشي ۽ ڌوهن ۾ ڌارين آبادڪاري ملوث آهي. اجلاس کي سنڌ ترقي پسند پارٽي جي مرڪزي اڳواڻن جام عبدالفتاح سميجو، گلزار سومرو، حيدر شاهاڻي، حيدر ملاح، ڊاڪٽر سومار مگريو، عاشق سولنگي، قادر چنا، امتياز سمون، نثار ڪيريو، ڊاڪٽر عبدالحميد ميمڻ ۽ ٻين خطاب ڪيو.

بقايا 29 ***

تاريخ 14 جولاءِ هئي. اڄ بوليون اوپن ڪيون ويون، ذريعن جو چوڻ آهي ته بي ايل ايل کي 3 کان 4 جنوري 2024 جي سيڪلا لاءِ 23.47 ڊالر في ايم ايم بي ٽي يو جي بولي وصول ٿي. ذريعن موجب 28 کان 29 جنوري لاءِ ڪا بولي وصول نه ٿي، جڏهن ته 23 کان 24 فيبروري جي سيڪلا لاءِ

22.47 ڊالر في ايم ايم بي ٽي يو جي بولي آئي ذريعن جو چوڻ آهي ته بوليون قبول يا رد ڪرڻ جو فيصلو پاڪستان ايل اين جي لميٽيڊ جو بورڊ ڪندو. واضح رهي ته گذريل مهيني به قطر مان گهرايل ايل اين جي ڪارگوز پاڪستان پهتا هئا. جنهن ڪانپوءِ ملڪ ۾ جاري گئس بحران ڪنهن حد تائين ختم ٿي ويو هو.

بقايا 30 ***

ڪلنگ لڳي رهيو آهي. ڪراچي ۾ مريض عورت کي اسپتال کڻي آيل ٽنڊو آدم واسي نوجوان سيڪيورٽي گارڊ جي فائرنگ ۾ مارجي ويو پوليس موجب اسپتال جي سيڪيورٽي گارڊ کي ننڊ اچڻ دوران سندس رائيفل مان فائر ٿيو، اسپتال پاران سٿوٽ سان گڏ بئنچ تي ستل گلزار علي گولي لڳڻ سبب مارجي ويو. مقتول جو لاش اسپتال منتقل ڪيو ويو. سيڪيورٽي گارڊ کي گرفتار ڪيو ويو آهي ڪراچي جي اقبال مارڪيٽ واري علائقي ۾ پوليس پاران مقابلي دوران هڪ ڌوهاري مارڻ جي دعويٰ ڪئي وئي، دوران هڪ ڌوهاري مارجي ويو. مارجي ويل ڌوهاري سندس ساٿي فرار ٿي ويو. مارجي ويل ڌوهاري مختلف ڪيسن ۾ اشتهاري ۽ روپوش هو. مارجي ويل ڌوهاري 21 کان وڌيڪ سنگين ڪيسن ۾ گرفتاري ٿي جيل ۾ به رهي چڪو هو.

بقايا 31 ***

پاران واٽر بورڊ جي مرڪزي آفيس ڪارساز ۾ عظمي ڪنسلٽنسي جي سهڪار سان لڳايل ٻن ڏينهن واري مفت طبي ڪئمپ جو دورو ڪندي ڪيو دوري جي دوران سي او واٽر بورڊ انجنيئر سيد صلاح الدين احمد، سي او واٽر بورڊ انجنيئر اسدالله خان سميت واٽر بورڊ جا ٻيا اعليٰ عملدار سائنس گڏ هئا. ميئر ڪراچي فري ميڊيڪل ڪيمپ جو دورو ۽ معائنو ڪندي چيو ته واٽر بورڊ انتظاميا پاران ملازمن لاءِ بهتر قدم کنيو ويو آهي جنهن تي واٽر سورڊ انتظاميا کي خراج تحسين پيش ڪريان ٿو. ان موقعي تي ميئر ڪراچي واٽر بورڊ جي عملدارن کي هدايتون ڏيندي چيو ته شهرين کي نيڪالي جون بهتر سهولتون فراهم ڪرڻ لاءِ سڀاڻ ۽ ٽڪڙا قدر کنيا وڃن جڏهن ته شهرين کي نيڪالي جي شڪايتن جي فوري حل لاءِ جديد طرز جو نظام متعارف ڪرايو وڃي چاڪاڻ ته شهرين کي پاڻي جي فراهمي ۽ نيڪالي جون بهتر سهولتون فراهم ڪرڻ اسان جي اولين ترجيحن ۾ شامل آهي.

بقايا 32 ***

اسلام آباد ۾ ادا ڪئي وئي. جنهن ۾ اڳوڻو وزيراعظم ۽ قومي اسيمبلي جي اسپيڪر راجا پرويز اشرف، اطلاعات ۽ نشريات واري وفاقي وزير مريم اورنگزيب، سڌ سماءِ واري وفاقي وزير مريم اورنگزيب ۽ ٻين شرڪت ڪئي. ڪشمير معاملن تي قمر زمان ڪائره، سيد خورشيد احمد شاهه، آزاد ڪشمير پيپلز پارٽي جي صدر چوڌري محمد ياسين، مسلم ليگ (ن) جي اڳوڻي ميمبر قومي اسيمبلي انجم عقيل خان، فيصل ڪريم ڪنڊي، پاڪستان سوئيٽ هومز جي سربراهه زمرد خان، مهتاب خان ۽ ڪاروباري شخصيت خالد چوڌري، سياسي ۽ سماجي شخصيتن، صحافين، وڪيلن، ڪاروباري اڳواڻن ۽ مختلف مڪاتب فڪر جي ماڻهن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. ان موقعي تي راجا پرويز اشرف افضل بٽ سان تعزيت جو اظهار ڪندي چيو ته ماءُ جو رشتو ايترو خوبصورت ۽ لازوال آهي جو ڪو به رشتو ان رشتي جو مقابلو نٿو ڪري سگهي. افضل بٽ ۽ خليق ڪياني لاءِ ڏک جي گهڙي آهي ۽ اسان پيپلز پارٽي آزاد ڪشمير جي صدر چوڌري محمد ياسين چيو ته ماءُ اهڙو عظيم رشتو آهي جنهن جو بدلو نٿو ڏئي سگهجي. افضل بٽ جي والده سندس مغفرت لاءِ دعاگو آهي. اوصاف ميڊيا گروپ جي چيف ايڊيٽر مهتاب خان چيو آهي ته ماءُ جي لاڏاڻي ڪانپوءِ احساس ٿيندو آهي ته سندس پٺي خالي آهي. سرور ڪنين جي حاضري ۾ نعت خوان نعتون پيش ڪيون. تقريب ۾ ٻين کان علاوه اين پي سي صدر انور رضا، سيڪريٽري خليل احمد راجا، فنانس سيڪريٽري نيئر علي، اڳوڻي صدر اين پي سي شڪيل انجم، طارق چوڌري، شهر يار خان جوائنٽ سيڪريٽري اين پي سي شڪيلاجليل، طلعت فاروق، آر آءِ يو جي جنرل صدر عابد عباسي پڻ موجود هئا. سيڪريٽري جنرل طارق علي ورڪ، RIUJ جو اڳوڻو صدر مبارڪ زيب خان، عامر سجاد سيد، ميمبر گورننگ باڊي NPC حامد حبيب، ذوالفقار بيگ، راجا وسيم عباسي، جعفر علي بلتي، راجا ڪامران عباسي، منظور احمد سلهري، عامر بٽ، نعيم محبوب، تقريب ۾ اسلام آباد هاءِ ڪورٽ اينڊ ڊسٽرڪٽ ڪورٽ رپورٽرز ايسوسي ايشن جي صدر راجا ابرار، مظهر شيخ، سيڪريٽري جنرل خرم ملڪ، ريحا جي صدر سهيل ملڪ سميت مختلف مڪاتب فڪر جي ماڻهن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي.

پنگريو لڳ ٻارڙي جي ٻڏي فوت ٿيڻ تي ماءُ ڦاهو کائي زندگي جو انت آڻي ڇڏيو

ڳوٺ مانيو ڪولهي ۾ پاڻي سان ڀريل ديڳڙي ۾ ٻارڙي ۾ ويهاريو جيڪا ٻڏي فوت ٿي وئي

جنٿي ٻائي ڪولهي مڙس ۽ ٻين گهرڀاتين جي ڊپ کان لاٽڻ ۾ رسو وجهي خودڪشي ڪري ڇڏي

بدين(مرتضيٰ ميمڻ) پنگريو لڳ ڳوٺ مانيو ڪولهي ۾ ڏيڍ سال جي ٻارڙي جي ٻڏي وڃڻ ڪانپوءِ ٻارڙي جي ماءُ ڊپ ۾ ڦاهو کائي پنهنجو انت آڻي ڇڏيو تفصيل موجب ته پنگريو لڳ ڳوٺ مانيو ڪولهي ۾ پورهيت عورت سخت گرمي وگهي پنهنجي ڏيڍ سالن جي معصوم نياڻي جيتي کي پاڻي سان ڀريل ديڳڙي ۾ ويهاري گهرو ڪم ڪار ۾ لڳي ويئي تنوڙي جيتي پاڻي ۾ ٻڏي فوت ٿي ويئي ڪجھ دير ڪانپوءِ ماءُ جنٿي جي سنڌس نياڻي تي پئي جيڪا ٻڏي فوت ٿي ويئي جنهن تي نوجوان ناري جنٿي ٻائي زال آڏو ڪولهي مڙس ۽ ٻين گهر ڀاتين جي ڊپ کان گهر جي لاٽڻ ۾ رسو وجهي خودڪشي ڪري ڇڏي پورهيت گهراڻي ۾ اهڙي واقع ڪانپوءِ گهر ۾ ڪهرام متل آهي ۽ سڄي علائقي ۾ سوڳ واري صورتحال بڻيل آهي دل ڏڪوئيندڙ هن واقع ڪانپوءِ چوپول هلندڙ آهن ته ناري جنٿي ٻائي معمول موجب گهر ۾ پاڻي ڀري رکندي هئي جنهن ڳالھ تان سندس سس ڪيس چوندي هئي گهر ۾ ٻارڙي آهي ڪٿي انهي پاڻي ۾ ڪري ٻڏي نه وڃي صبح جي وقت گهر ڀاتي ڦلٽين تي ويل هئا ۽ ٻارڙي پاڻي جي ٽب ۾ ٻڏي فوت ٿي وئي ٻارڙي جي ماءُ جنهين گهر خبر چار وٺڻ پهتي ته ٻارڙي ٻڏل هئي جنهن تي گهر ڀاتين جي خوف ۾ جنٿي ٻائي گهر جي لاٽڻ ۾ رسو وجهي ڦاهو کائي زندگي جو ڏيئو اجهائي ڇڏيو.

نوشهرو فيروز پڊعيدن روڊ تي بحريا ڪاليج وٽ ڊاٽسن ۽ رڪشا ۾ ٽڪر

حادثي جي نتيجي ۾ رڪشا ڊرائيور نوجوان شڪيل راڄپر ٽڏي تي ئي فوت ٿي ويو

لاش سول اسپتال نوشهرو فيروز آندو ويو جتي ضروري ڪاروائي بعد وارثن حوالي ڪيو ويو

نوشهرو فيروز(ڊ ر) نوشهرو فيروز پڊعيدن روڊ تي بحريا ڪاليج وٽ ڊاٽسن هڪ جو رڪشا کي ٽڪر جنهن جي نتيجي ۾ رڪشا ڊرائيور نوجوان شڪيل راڄپر ٽڏي تي ئي فوت ٿي ويو فوتي نوجوان جو لاش سول اسپتال نوشهرو فيروز آندو ويو جتي ضروري ڪاروائي بعد وارثن حوالي ڪيو ويو ۽ گهر پهچڻ تي ڪهرام مچي ويو حادثي بعد ڊاٽسن پڪ اپ ڇڏي ڊرائيور فرار ٿي ويو

بقايا — سنڌيار — 01

سريش لال چوڌري رميش لال ڪائونسلر برج لال ڀ پ ميناراتي ونگ انفارمشن سيڪريٽري ڊاڪٽر پريم چند سماجي اڳواڻ منوهر لال ۽ ٻين جي اڳوائي ۾ سوين ديوان برادري جي ماڻهن شهر جي مندر چوڪ کان شهر جي مشن بس اڏي تائين احتجاجي ريلي ڪڍي ڌرڻو هڻيو ويو ان موقعي تي نوجوانن "امن ڪيي" "تحفظ ڪيي" "جيڻ جو حق ڏيو" جا نعرا هڻي پوليس جي ناڪامي تي سخت نعريبازي به ڪئي ان موقعي تي احتجاج جي اڳوائي ڪندڙن ميڊيا آڏو ڏانهيندي چيو ته ڪشمور ضلعي ۾ مڪمل ڌرهارين جو راڄ قائم آهي اسان ڪيترن ئي مهينن کان ڏانهون ڪيون ٿا ته امن بحال ڪرائي ڏيو پر نه پوليس جا اعلا عملدار ٻڌن ٿا نه ئي علائقي جا چونڊيل ممبر داد رسي ڪن ٿا اسان وڃون نه ڪيڏانهن وڃون نه عورتون محفوظ آهن نه ئي معصوم ٻار گهر کان نڪري سگهن ٿا آخر اسان قديم سنڌين جي ڪير واهر ڪندو؟ اڳواڻن سنڌ هاءِ ڪورٽ جي چيف جسٽس ڊي جي رينجرز ڪور ڪمانڊر ۽ آءِ سنڌ کان اپيل ڪئي ته ضلعي ڪشمور ۾ فوجي آپريشن ڪرائي معصوم ٻارڙن سميت اغوا ٿيل سيني مغوين کي واپس ڪرائي هندو برادري کي تحفظ ڏنو وڃي

بقايا — سنڌيار — 02

مظفر حسين چارڻ جي رهائشگاهه تي پهچي سندس پاءُ جي وفات تي تعزيت ڪئي جنهن بعد اوباوڙو يونين آف جرنلسٽس جي آفيس پهچي يونٽ جي دوستن سان ملاقات ڪئي ان موقعي تي سکر يونين آف جرنلسٽس جي صدر امداد بوزدار جو چوڻ هو ته پنهنجي قائد لالا اسد پٺاڻ جي ڪاوشن ۽ محنت جي بدولت اسان جي صحافي برادري مستحڪم ۽ هڪ آواز آهي ۽ لالا اسد پٺاڻ جي تعاون سان تمام ضلعن ۽ تعلقن جي يونٽن کي وڌيڪ مضبوط ۽ مستحڪم بڻايو ويندو ۽ اسان کي تمام گهڻي خوشي ٿي آهي ته اوباوڙو يونين آف جرنلسٽس سٺي نموني سان ڪم ڪري رهي آهي اوباوڙو جو يونٽ جي ڪارڪردگي قابل تعريف آهي ان موقعي تي ايل مهمان کي سنڌ جي سوکڙي...

سائيٽ ايريا ۾ واقع گتا ناهڻ واري فيڪٽري ۾ ڪم ڪندا هئا. بنا اجازت موٽرسائيڪل ڪاهي وڃڻ تان ٻنهي ۾ جهيڙو ٿيو هو پوليس مقتول جو لاش سول اسپتال پوسٽ مارٽم لاءِ آندو ويو لاش پوسٽ بعد وارثن حوالي ڪري ڇڏيو

بقايا — سنڌيار — 10

کان قبضو ڪري ويٺا آهن اهڙو فيصلو 3 دفعا علائقي جي معزز اميرن ڪيا آهن مگر جوابدار ڪنهن به فيصلي تي عمل ڪرڻ لاءِ راضي ناهن اسين ايس ايس پي گهوٽڪي وٽ به درخواست ڪرڻ لاءِ ويا سون مگر ايس ايس پي تنوير احمد تنيو ڪنهن مجبوري سبب ناهي ملي سگهيس هائي اسان جي ڊي آئي جي سکر ۽ ايماندار آفيسر ايس ايس گهوٽڪي کي اپيل ٿا ڪيون ته خدارا هن معاملي جو نوٽس وٺي مذڪوره جوابدارن خلاف ڪاروائي ڪري قبضو خالي ڪرائي اسان سان انصاف ڪيو وڃي

بقايا — سنڌيار — 11

آءِ بي اي پاس بي ايس ٽي ۽ جي ايس ٽي جي اميدوارن پاران نئهڻ اس ۾ بينر ۽ پلي ڪارڊ کڻي هڪ سنڌ هڪ پاليسي جي اپ ڏاريندڙ نعرن سان احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو جتي اڳواڻن يونس لغاري، اياز چانڊيو ، گلاب چانڊيو ، آصف کوسو ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته هڪ سنڌ هڪ پاليسي هجڻ گهرجي سنڌ گورنمينٽ جامشورو سميت ڪيترن ئي شهرن کي هارڊ ايريا ۾ شامل ڪري 33 پاس اميدوارن کي به آفر آرڊر ڏنا ويا آهن. جڏهن ته اسان کي اين شاهه ۽ ميهڙ واسي ڪيترائي پيرا ٻڏي لڙهي چڪا آهيون پر اسان جو علائقو هارڊ ايريا ۾ شامل نه ڪري وڏي ناانصافي ڪئي وئي آهي. هن مطالبو ڪيو ته سموري سنڌ ۾ هڪ پاليسي هجڻ گهرجي هتي پاليسي کي ختم ڪري نوجوانن مان بيچيني ختم ڪئي وڃي.

روزاني سنڌيار کي نمائندا گهرجن
Reg No 2677
روزاني سنڌيار
Daily SINDHYAR Karachi
NTN 4129440-8 www.dailysindhyar.com

سنڌ جي ننڍن وڏن شهرن لاءِ روزاني سنڌيار کي پڙهيل لکيل ٽيڪنالوجي فرينڊلي نمائندن جي ضرورت آهي. روزاني سنڌيار ڪراچي سان گڏوگڏ روزاني سنڌيار سکر به شروع ٿي وئي آهي. روزاني سنڌيار واحد سنڌي اخبار آهي، جنهن جي ويب سائيٽ 24 ڪلاڪ اپڊيٽ ٿيندي آهي. پوري دنيا ۾ جتي به سنڌي رهن ٿا، اسانجي آن لائن اخبار پڙهن ٿا. رڳو شام جو خبرون موڪلڻ جا هيراڪ نمائندا نه گهرجن، پر جنهن وقت به ڪو حادثو يا واقعو ٿئي فوري طور خبر ۽ تصوير موڪلين. اسان وقت بوقت نمائندن کي جديد ٽيڪنالوجي بابت ٽريننگ به ڏياريندا سين. دلچسپي رکندڙ اميدوار اداري سان رابطو ڪن ۽ سي وي موڪلين.

واٽس ايپ 0332-2605671
sindhyarnews@gmail.com